

Az összes megyefőnökök országos értekezlete a belügyminiszternél

Az értekezleten jelenvolt a miniszterelnök is. — Az értekezlet után közzétették az új közigazgatási törvényt

Bucuresti. Saját tud. A belügyminiszter csütörtök délutánra értekezletre hívta össze az ország összes vármegyei prefektusait, amelyen résztvett a miniszterelnök is. Az értekezlet célja a falvak háztartási helyzetének javi-

tása és a falvakat érdeklő közmunkák sürgetése volt.

Calinescu belügyminiszter ezalkalommal ismertette az új közigazgatási törvényt, amelyet a péntek reggeli lapokban közzé is tett a belügyminiszter.

Az új közigazgatási törvény főbb intézkedései

1. szakasz. A helyi közigazgatást a község, a járás, a megye és provincia (tartomány) útján intézik.

2. szakasz. A község és a tartomány jogi személyek. A járás és a megye ellenőrző körzetek.

3. szakasz. A községek városi és falusi községek.

4. szakasz. A falusi községeket egy, vagy több falu alkotja. Egy falunak falusi községgé való nyilvánítását, két falunak falusi községgé való egyesítését, új falusi községcsoportok létesítését az illető községi tanácsok, a pretor elnökelete alatt tartott ülésén határozzák el s azt a prefektus hagyja jóvá.

5. szakasz. Városi községek: municipiumok, megyeszékhelyek és nem megyeszékhely városok. Municipiumok azok a városok, amelyeknek legalább 70.000.000 lei rendes évi költségvetési bevételük van.

6. szakasz. A városi községek területének változtatása, nevük megállapítása és változtatása csak törvény útján történhetik. Sem városi, sem falusi községeket nem lehet személyekről elnevezni, az uralkodónak és a királyi család tagjainak kivételével. A belügyminiszter ebben az értelemben felül fogja vizsgálni a községek jelenlegi neveit. Az új neveket rendeltörvény erősíti meg.

7. szakasz. Fürdő- és üdülőhelynek az egészségügyminisztérium javaslatára királyi rendelettel nyilváníthatnak egy helységet.

8. szakasz. A község tagjai azok, akik legalább egy éve ténylegesen ott laknak s ez idő

alatt községi adót fizettek. Ez a minőség elvesz, ha a lakos másutt községi tagságot szerzett.

A PRIMÁROKAT FELSŐBB HATÓSÁGOK NEVEZIK KI

9. szakasz. A község közigazgatása a primárra és a községi tanácsra van bízva

10. szakasz. A primár és helyettesét falvakban és nem megyeszékhely városokban az illető község tagjai közül a vármegyei prefektus, városi községek és fürdő-, üdülőhelyek számára a provincia kormányzója, municipiumok számára a belügyminiszter nevezi ki.

11. szakasz. A polgármester municipiumokban, megyeszékhelyeken, fürdő- és üdülőhelyeken főiskolai végzettségű és legalább 35 éves kell, hogy legyen. Nem megyeszékhely városokban középiskolai végzettségű kell, hogy legyen, míg a községi bíró elemi iskolai végzettséggel kell, hogy rendelkezék. Ez utóbbi helyeken legalább 30 évesnek kell lennie a primárnak.

12. szakasz. Nem lehetnek primárok papok, szerzetesek, azok, akik szerződéses viszonyban vannak a községgel, italmérési engedélyesek, tisztviselők, országgyűlési tagok.

13. szakasz. A primár 6 évre nevezik ki. Új, ugyanilyen időszakra visszatartható.

14. szakasz. A belügyminiszter minden községi kategóriára nézve megállapítja a polgármesteri fizetések felső határát.

A 15—21. szakaszok a primár hatáskörét állapítják meg, amely jóval szélesebb az eddiginél.

Kevés tagból álló községtanácsok

Csak a két román egyház kap a községtanácsban hivatalból képviseletet

22. szakasz. A községi tanács választott és jogszerinti tagokból tevődik össze.

23. szakasz. Választott tag van: falusi községekben három, nem megyeszékhely városokban öt, megyeszékhelyeken hét, municipiumokban tizenkettő.

24. szakasz. Jogszerinti tagok a falusi községek tanácsában: a két román egyház egy-egy képviselője és az elemi iskola legidősebb igazgatója. A jogszerinti tagokat a pretor jelöli ki. Tanácsadó szavuk van.

25. szakasz. A városi községekben jogszerinti tagok a helyi legmagasabb rangú iskola legidősebb igazgatója, a két román egyház egy-egy képviselője, a helyi állami kórház legidősebb vezető orvosa, a külvárosi községek primárjai (akik azonban csak a külvárosi községet érdeklő ügyek tárgyalásain vesznek részt). A jogszerinti tagokat a városi községek részére a vármegyei prefektus, a municipiumok részére a provincia kormányzója jelöli ki.

(Tudósításunk folytatása a „Legujabb” rovatban)

A magánhittel

(P. I.) Egészen újkeletű nálunk a nemzetgazdasági minisztérium, amelynek fontos szerepet szántak az ország gazdasági újjáépítésében. Könnyen érthető ennek a minisztériumnak rendkívül fontos szerepe, mert a gazdasági élet szövevényes és bonyolult rendszerének összhangolásáról és egészséges irányításáról kell gondoskodnia. Ebből a szerepéből adódik feladatának nagy nehézsége is. Egy ország nemzetgazdaságát, ezt az ezernyi kerekű gépezetet kell összhangos, pontos működésben tartani. Irányítás, beavatkozás, kezdeményezés, összhangolás, lendület és fék, egyéni érdekek és közérdekek védelme: mindez munkaköréhez tartozik, ha igazán nemzetgazdasági szervező tényező akar lenni.

Érthető tehát a nemzetgazdasági minisztérium nagy érdeklődése a gazdasági élet egyik legfontosabb kérdésével, a pénz forgalmával és egészséges áramlásával szemben. A gazdasági élet bonyolult szerkezetében a pénz áramlása azt a szerepet tölti be, amelyet a vérkeringés az emberi szervezetben. A pénz biztosítja az egészséges értékesítést, felfrissülést és egységes gazdasági fejlődést. Azonban velejár a könnyű visszaélés lehetősége is. Könnyen lehet a pénz gazdasági betegség okozója is és az egyensúly veszedelmes megbontója is. Eppen azért igazodni kell a gazdasági élet többi tényezőjéhez is. A nemzetgazdasági minisztériumnak az ország pénzügyeire kiterjedő hatékony gondossága tehát természetes és szükséges.

A pénz egészséges áramlásának egyik főere a magánhittel. Ennek az áramlásnak az egyik főtenyezője az ország bankrendszer. Természetesen a bank, mint magánhittel nyújtó intézmény, csak akkor tud megfelelőn hivatásának, ha eszköz a hitelre szoruló kisemberek megsegítésében, ha működésében alárendelődik a közérdeknek. Mert a bank, a hitelnyújtó kéz van a segítségre szoruló kisemberért és nem fordítva. Az elsősorban üzleti hitelnyújtó bank inkább csapás és veszedelem a kisember számára, mint segítség és áldás.

Ugy látszik, hogy ma már sok helyen szükségessé vált az érdekek sorrendjének hatalmi rendezése is a pénzvilág sok más égető kérdése mellett. A megingott bizalom, a gyanakvó elzárkózás, a nemzetközi viszonyok következtében előálló nehézségek és ezekkel kapcsolódó sok kérdés között valóban mégis csak a legalapvetőbb az érdekek sorrendjének az igazságos megállapítása. A köz érdeke megelőzi az egyesek érdekét. Ez a mai idők mozgalmainak alapeszméje. A hitelre szoruló sokak és a rendelkezésre álló tőkék keveseinek a viszonyát is ebből a szempontból kell meglátni.

A nemzetgazdasági minisztérium szoros együttműködésben a Nemzeti Bankkal egy teljes és részletes tervezetet dolgozott ki a magánhittel újjászervezésének a kérdésében. Nem nehéz ebben a tervezetben megállapítani az uralkodó szempontot: a közérdek elsőbbségét a magánérdek előtt. A tervezet egyébként a magánhittel egész kérdését felöleli.

Foglalkozik az olcsó hitel megvalósításával, hogy az ország gazdasági fejlődésének, az iparnak, mezőgazdaságnak, kereskedelemnek új lendületet adjon. Ezzel a kérdéssel kapcsolódik a drágaságelleni küzdelem és a külföldi árukkal való eredményes verseny.

Foglalkozik a tervezet az ország bankhálózatának újjászervezésével, amely a meglévő szervek megszilárdításával és új szervek létesítésével jár. Újjászervezés alá kerül a szövetke-

zeti hitelszervezet is, különös figyelemmel a mezőgazdaság szükségleteire.

Foglalkozik a tervezet a hitel megszervezéséhez alapvetően szükséges tőkeképződés kérdésével. A tőkeképződés lehetővé tevéséről, támogatásáról és a bankokban elhelyezett, értékpapírokba fektetett tőkék hathatós védelméről van itt szó.

Végül foglalkozik a tervezet a hitel szétosztásának irányításával és ellenőrzésével, hogy a túlzások minden szempontból elkerülhetők legyenek.

A tervezet, amint az a pontokból kiténik, átfogó és kimerítő rendezést és újjászervezést akar végrehajtani. Azonban az eredményesség a részletezéstől és a végrehajtás szellemétől függ. Nagy szerepe lesz azután a már meglévő szervek megértésének és összehangos közreműködésének. Végeredményben azzal a szellemmel szemben, amely éppen a mindennekfeletti üzleties oldalt tudta csak meglátni a hitelügyletekben is, érvényesülnie kell valamennyire az önzetlenség, a közérdek gondolatának is. Nehezen tudjuk elképzelni, hogy üzleti, önző felfogásban gyökerezett és ilyen tradíciókkal, beállítottsággal működő hitelszervek egycsapásra megértésük az idők parancsszavát. Talán éppen ezért van szükség a felsőbb összehangolásra és irányításra, mert nem lehet számítani arra, hogy a közérdek elsőbbségét hathatósan érvényesítsék a hitelügyletekben.

A hitel kinyújtott segítőkész, amelybe belekapaszkodhatik valaki és talpraállhat, de azután a maga lábán szeret és akar járni. A hitel a gazdasági talpraállítást és megerősítést szolgál, de sehogyan sem fér össze vele a mankó szerepe. Az állandósított, a gazdasági élet rendes menetébe állandóan beleszámított hitel a legvégtetesebb gazdasági tévedés. Üzletnek

ugyan jó üzlet lehet, de kisembereknek nem érdekük. Gazdaságilag nyomorék egyéneket, családokat, bizonytalanságot, egészségtelen függést teremt. Mankóval járhatja végig áldozataival az egész életútát. Senkinek sem kell nagyon messzire mennie okulásul szolgáló példáért, ha vagyont, földet, házat, gazdaságot felemészítő hitelekkel akar hallani. Azt könnyen belátja mindenki, hogy a rendes állapot az, amikor valaki nem szorul hitelre. A hitel gazdasági orvosság, talpraállítást. Célja a gyógyulás, nem pedig az, hogy egy egész életet át sorvassza a beteget.

Sokkal elsőrendűbb kötelesség tehát a közösség, a kisemberek szempontjából olyan gazdasági élet teremtése, amelyben nincs szükség hitelre, mint a hitel pontos, pedáns megszervezése. De ha már szükség van rá, akkor érvényesüljön az az igazság, hogy a hitel célja a feleslegessé váló válás. Ez az igazság pedig mégis csak a szövetkezetekben valósulhat meg legjobban, ahol a közérdek, az önzetlen segítség, egymás kölcsönös támogatása alapvető igazságok. Már csak azért is, mert a szövetkezeteknél a hitel el is vesztí az a tulajdonos, amely az üzleti hitelt félelmetes Molochá teszi. A szövetkezeti hitel egymás kölcsönös támogatása és ha nem tér le az eszméje alapjáról, akkor sohasem lehet a segítségre szoruló gyilkosa.

Ha tehát ma olyan viszonyok között élünk, hogy a hitel szinte intézményesen beleszövődik gazdasági életünkbe, akkor feltétlenül a szövetkezeti gondolat mellé kell állanunk. Mert csak ott találhatjuk meg a hitelnyújtás igazi értelmét: a gazdasági orvoslást. Csak ott biztosíthatjuk a közérdek érvényesülését az üzleti hitelnyújtás és az intézményesített mankón járó gazdaság betegségével szemben.

Az olasz-francia együttműködés útja felszabadult

Hitler látogatásából kifolyólag ellentétek mutatkoznak az olasz Actio Catolica és a fasiszta párt között

Párizsból jelentik: A francia közvélemény élénk megelégedéssel fogadja az etióp kérdés genfi elintézését. A lapok hangoztatják, hogy az Olaszországgal való együttműködésnek most már semmi sem állja útját. Egyben megállapítják, hogy az angol-francia békepolitika elleni genfi cselekvések meghiusultak. A „Matin” szerint a csütörtöki nap a szovjet genfi politikájának tel-

jes csődjét eredményezte.

Rómából jelentik: Egyes olasz lapok azt írják, hogy az olasz Actio Catholica a fasiszta párt irányelveivel ellentétes magatartást tanúsított Hitler látogatásakor és ezért követelik ennek az ügynek a kivizsgálását. Az egyik lap azt is megkérdezi, hogy nem összeférhetetlen-e a fasiszta pártban és az Actio Catholicaiban való tagság.

A toportyán

Irtó: Bibó Lajos

Ez az eset a háború alatt történt meg velem. Parancsot kaptam, hogy háromszáz emberrel utazzak Sz...-be. A háromszáz ember ezúttal háromszáz muszka hadifogoly volt és a parancs további rendelkezése úgy szólt, hogy nyomorúságos orosz foglyaimmal ki kell takarítanom a végsőkig eldudvasodott vidéki várost.

A parancs váratlanul érkezett és szíven döfött. Zászlós voltam és halálosan szerelmes. Az engedelmesség egyet jelentett a halállal. Mi lesz velem, ha elmegyek és nem láthatom naponta szerelmem tárgyát?

Lázás kétségbeesés közben csomagoltam. Este indult a vonatunk. Jóformán még a búcsúra sem maradt időm, pedig imádtam a megható jeleneteket. Különösen azokat, amelynek én voltam a szenvedő hőse.

— Igérje meg... — rebegtem.
Szerelmem prózai lélek volt. Nevetve tekintett fel rám.

— Mit? — kérdezte csodálkozva.

Remegtem.

— Hogy gondol rám és...

— És?

— ... és hű marad hozzám.

Eltolt magától.

— Ostoba — mondta csendesen, nem titkolt enyhé megvetéssel. — Ezt nekem kellene mondanom magának.

Megrándult bennem valami. Keserű szavakra akartam fakadni, de inkább hallgattam. Nem rendezhettem jelenetet, mert nem volt idő a későbbi kibékülésre

— Hát akkor, Isten áldja meg — suttogtam. Szerelmem nyújtotta a kezét.

— Isten vele.

Negyedóra mulva már vitt is a vonat. A kerekék ütemes csattogását hallgattam s néztem az elmaradó tájakat, amelyek most arról beszéltek, hogy minden másodperccel távolodom kedvesemtől.

Gyász virrasztott bennem, amikor másnap jelentkeztem Sz...-ben a hadkiegészítő parancsnokságnál. Meghallgattak, aztán közölték velem, hogy közvetlen parancsnokságom Bécsben székel, tehát a jövőben minden dolgomban oda kell fordulnom.

A tűzraktanya udvarán épített barakokban helyeztem el embereimet. Elintéztem az elintéznivalókat, akkor lefeküdtem. Másnap kipihenten ébredtem és bevettem magam a sétatéri kávéházba. Tizenkét oldalas levélben értesítettem szerelmemet az út- és a berukkolás eseményeiről utána, csillag alatt líra következett. Megrázó szavakkal ecseteltem vonzalmam mélységét. A szavak árja és zengése elragadtott és hasonlataim szépsége, gondolataim pompája lázba borította egész lényemet. Valósággal fájdalmat éreztem, amikor a levelet a postaládába dobtam. Mintha kifosztottam volna magamat.

A levél elment, de válasz nem jött. Kezdté rágni a szű. Öt napon keresztül óránként jelentkeztem a postán, hogy nem érkezett-e levelem. Féltekenységem lassan őrvölgéssé fokozódott. Mit tegyek? Át kell szöknöm Gy...-ra. Szöknöm kell, mert amíg Bécsből kéresemre megérkezik az utazási engedély, addigra még a háború is véget ér.

Hívtam a szakaszvezetőmet.
— Át kell mennem Gy...-ra. Ügyeljen a rendre.

— Parancsára, zászlós úr.

Rohantam ki az állomásra. Félóra mulva

A csehszlovákiai lengyelek a tőlük elvett birtokok visszaadását kívánják

Prágából jelentik: A „Dziennik Polski”, a csehszlovákiai lengyel kisebbség lapja, a Csehszlovákiával való esetleges megegyezés feltételeként az 1918-ig lengyel kisebbségi kézben volt birtokok visszaadását és a csehszlovákiai lengyelekkel szemben alkalmazott joggyakorlat gyökeres megváltoztatását kívánja. A lap szerint minden térre kiterjedő széleskörű önkormányzat volna a kérdés hatályos megoldása.

Török-bolgár tárgyalások

Belgrádból jelentik: A török államférfiak csütörtök este elutaztak Szófiába és hosszabb megbeszélést folytatnak a bolgár miniszterelnökkel.

A német vezértengernagy pénteken hazautazott Magyarországról

Előző nap Esztergomban, a Ganz-Danubius hajógyárban és a Csepel-szigeten tett látogatást

Budapestről jelentik: A magyar fővárosban tartózkodó Raeder német vezértengernagy csütörtökön Esztergomba utazott és megtekintette a város nevezetességeit s az ásatásokat. Ezután a Ganz-Danubius hajógyárban s a csepeli szabad kikötőben tett látogatást. Raeder péntek délelőtt repülőgépen utazott el Budapestről.

Az ideai könyvpiac nagy szenzációja!

RACHMANOVA

Félvászon propaganda kiadás 100 lel, Kapható a Magyar Lapok könyvosztályában. — Rachmanova megjelent és kapható művei: Szerelm, cseka, halál, Házasság a vörös v' harban, A bécsi tejesasszony, Gyermekkörom.

Gyár, ahol az új embert gyártják

Egy kötet ára félvászon kötésben 100 lel.

már döcögött is velem a vonat. Néma szűkölésel álltam a folyosón. Sikertől kijátszanom a kaulaut. Ejjel egy órák futottunk be A...-re, ahol át kellett szállnom.

— Mikor indul a vonat Gy...-ra?

— Reggel kilenckor.

Elsápadtam. Nekem legkésőbb délben ismét Sz...-ben kell lennem. Pillanat és döntöttem. A hátralévő húsz kilométert megteszem gyalog. Ha jól kilépek, két óra alatt legyűröm az utat.

A sínek mellett indultam meg. A csikorgóan hideg téli éjszakában szelid fényvel világított a hó. Már órája tapostam a fagyos földet, amikor a pálya lassan ereszkedni kezdett. Félóra után lent voltam a völgy fenekén. Kétoldalt égnek meredő havas fal. Boldogan ösztökéltem magamat.

— Gyerünk. A nagyobbik felén már túl vagy. Ebben a pillanatban mintha neszt hallottam volna a közelből. Előre tekintettem. Szívem vereése elállott.

A sínpár között farkas állott előtem.

Akaratlanul is az oldalgyerveremhez kaptam. Más gyilkos szerszám nem volt velem. A torkom pillanat alatt kiszáradt, lábam elszibbadt, nem tudtam megmozdulni.

A toportyán öreg, kiverd ordas lehetett. Egész külseje elárulta, hogy már régen farkán kívül és teljesen elvadultan él. Percek teltek el, amíg egészen fegyelmelni tudtam magamat, hogy rendbeszedjem a gondolataimat. Egyetlen megoldás, ha visszafordulok és a völgyből kiérve, megkeresem az országutat. Ez nem jó. Legalább két és félóra időt vesztek, aztán a farkas, ha látja, hogy meghátrál, rögtön támadásba megy át. Nincs más választás, fel kell vennem a fenevaddal a harcot. Vagy én, vagy ő.

Kihúztam a bajonettemet.

— Te! — szóltam rá a farkasra.

Nem felelt. Lépést tettem előre.

A Népszövetség Tanácsa befejezte az abesszin-vitát

A négus a tanács asztalánál. — A felszólalók többsége az egyes tagállamokra kívánta bízni, hogy az olasz hódítás elismeréséről döntsenek. — Ennek a megállapítását foglalta magában az einöki kijelentés

Genéből jelentik: A Népszövetség Tanácsának csütörtök délutáni ülésén Hailé Szelasszié jelenlétében folytatták és befejezték az etiop kérdés délelőtti megkezdett vitáját.

A délelőtti ülésen lord Halifax angol külügyminiszter mondotta el beszédét, amely döntő befolyással volt a kérdés elintézésére. Halifax ebben a beszédében azt hangoztatta, hogy nem kéri a Tanácstól az olasz—abesszin viszály ügyében korábban hozott határozatainak megváltoztatását, de az a felfogása, hogy az abessziniai olasz uralom elismerése kérdésében minden egyes tagállamnak saját magának, szabadon kell döntenie a maga helyzete, érdekei és kötelezettségei szerint. Az angol kormány azt sem óhajtja, hogy vita induljon a *de facto* és a *de jure*, vagyis a tényleges és a jogi elismerés közötti különbség felett. Tény azonban az, hogy

az egyetlen eszköz, amellyel a mai tényleges helyzetet Abessziniában megváltoztatni lehetne, csak a fegyveres fellépés, a háború lenne. Ennek az eszköznek a

felelősségét pedig egyetlen európai állam sem lenne hajlandó magára vállalni. Olaszország Abessziniá feletti uralma befejezett tény, amit az európai béke és a nyugodt együttműködés érdekében tudomásul kell venni.

Halifax után Hailé Szelasszié nyilatkozatát olvata fel Abessziniában megbízottja. Hangoztatta, hogy a Népszövetség kötelessége Abessziniá területi épségét és függetlenségét megvédeni. Abessziniá mindig alávettette magát a Népszövetség határozatainak. Kijelentette, hogy a volt négus hajlandó Olaszországgal tárgyalni, de csak olyan feltételek mellett, amelyek biztosítják az abesszin nép függetlenségét és holdogulását.

Bonnet francia külügyminiszter csatlakozott az angol állásponthoz. Hangoztatta, hogy a francia kormány hű marad a Népszövetség eszményéhez, de belátja, hogy az alapokmány egyes rendelkezéseinek alkalmazása az idők folyamán lehetetlenné vált.

Az utolsó szónok délelőtti Litvinov volt.

A román álláspont a tagállamok szabad elhatározása mellett

A délutáni ülésen Petrescu-Comnen román külügyminiszter hangoztatta, hogy Románia belátta, miszerint a világ lélektani változásokon ment át és számol a realitásokkal. Az egyezség-okmányt élő valóságnak kell tekinteni. Oszlja Anglia és Franciaország képviselőinek felfogását, mely szerint a tagállamoknak szabadon és egyénileg kell állást foglalniuk az etiop kérdésben.

Sandler, Svédország megbízottja kijelentette, hogy kormánya helyesli a kérdés népszövetségi tárgyalását. Bejelentette, hogy Svédország római követe legközelebb elfoglalja hivatalát.

Wellington-Coo. Kína képviselője méltányolta Anglia indítványát, de hangoztatta,

hogy nem szabad területi változtatásokat erőszakkal, önkényesen végrehajtani. Kína kormánya mindenesetre fenntartja magának a jogot, hogy szabadon foglaljon állást a kérdésben.

Az elnöklő Munters is kormánya álláspontját tolmácsolta, mely szerint minden tagállamnak a saját helyzete, érdekei és kötelezettségei szerint kell az etiop kérdésben állást foglalnia. Majd előterjesztette elnöki jelentését. Eszerint:

— A Tanács nem volt hivatott elvi kérdésben nyilatkozni, sem pedig módosítani

Az ODOL fogpép az ideális fogtisztító-szer. Az ODOL fogpép lágyabb, mint az Ön fogzománca, fogait alaposan tisztítja és hófehérré varázsolja. Fertőtlenítő habja a száj legrejtettebb részeibe és fogai közé is behatol. Az ODOL fogpép fogait és foghúsát épségben tartja. ODOL fogpép tehát az ideális fogtisztítószer.

Odol

az olasz—etiop viszály ügyében hozott eddigi népszövetségi határozatokat, sem pedig a tagállamok számára cselekvési irányt szabni. A Tanácstól választ akartak arra a kérdésre, hogy az állásfoglalás minden állam egyéni hatáskörébe tartozik-e, de nem kértek a Tanácstól formális állásfoglalást. Megállapítható, hogy a tagok többségének az a felfogása, hogy minden államnak egyénileg és szabadon kell döntenie, saját érdekei és kötelezettségei szerint az állásfoglalás tekintetében.

Az elnöki jelentéshez egyetlen tanács tag sem szólt hozzá. Az elnök erre berekesztette a vitát. A legközelebbi nyilvános ülés péntek délután lesz.

Anglia munkája a dunavölgyi rendezésben

A húsvétkor Budapesten és Prágában járt angol képviselők kormányuknak jelentést tettek. — Nagy érdeklődés Henlein szudéta-német vezér londoni tárgyalásai iránt

Londonból jelentik: A „Pesti Hírlap“ londoni jelentése szerint a húsvétkor Budapesten és Prágában járt angol képviselők megtették jelentésüket a középeurópai helyzetről. A lap londoni tudósítója szerint az angol kormánynak kész terve van, mely szerint az európai kiengesztelődés politikája keretében igazságosan rendezni óhajtja a középeurópai politikát és ehhez a tervhez teljes mértékben hozzájárul Franciaország is. Angol vélemény szerint az általános dunavölgyi rendezéshez szükség van Olaszország segítségére és Németország részvételére. Róma beleegyezését az olasz—francia tárgyalások befejezése utánra várják. Olaszország a Duna medencében fenntartja a maga részére azt a befolyást, amely őt a Magyarországgal való megegyezés értelmében politikailag és gazdaságilag megilleti.

HENLEIN ELUTAZOTT LONDONBA.

Prágából jelentik: A szudéta-német sajtószolgálat jelenti Aschból, hogy Henlein, angol barátai meghívására, néhány napi tartózkodásra Londonba utazott.

dásra Londonba utazott.

Londonból jelentik: Az itteni diplomáciai és politikai körök nagy érdeklődéssel tekintenek Henlein londoni tárgyalásai elé. Angol részről lépést tettek Berlinben és arra kérték a berlini nagykövet utján Ribbentropot, tegye lehetővé, hogy a Henlein-féle követelések és a cseh kormány által teendő engedmények felüton találkozzanak.

A SZUDÉTANÉMET KÖVETELÉSEK KÖZÜL CSAK AZ ÁLLAMEGYSEGBE VAGÓ KÉT KIVÁNALMAT NEM PARTOL AZ ANGOL KORMÁNY

Londonból jelentik: Henlein titokzatos londoni látogatásáról az angol sajtó csak annyit ír, hogy a szudéta német vezér különböző politikai csoportokkal fog találkozni Londonban és meg akarja ismerni az angol felfogást a szudéta német kérdéstről. A „Daily Mail“ szerint a szudéta németek Anglia közvetítését kérik a cseh kormánnyal megindítandó tárgyalásokra. Azt hiszik, hogy az angol kormány pártolja a szudéta né-

— Mit akarsz? — fújtam felelő kedten. Megálltam. Mit csinálók, ha megközelítem? Hogyan védekezem és hogyan támadok? Még sohse volt dögöm farkassal. Álmom nincs a fogásairól. Játszva elbánik velem.

Vacogni kezdtem. A tehetetlenség meg a vágy dühe valósággal marcangol. Nem törődöm. Semmivel. Nekem Gy . . . -ra kell jutnom, mégha a farkas gyomrában is.

Agyamra kőd ereszkedett és óvatosan megindultam. Oldalfegyverem kísérletiesen csillogott az éji fényben. A távolság egyre fogyott. Amikor tíz lépés választott el mindössze a dögötől, megálltam.

— Mi lesz? Nem mozdulsz? — csikordítottam össze a fogaimat.

A toportyánnak még a szempillája sem rebent meg.

Keveset vártam, akkor újabb lépést tettem előre. Ebben a pillanathban fölöttem mozgás hangozott. Föltekintettem. A völgyfal baloldalán órház állott és a peremről a baktör kutyája nézett lefelé a mélységbe. A toportyán a kutya árnyéka volt, amely a gyengén szűrődő holdfényben elevennek tetszett a kristály fehér havon.

Mélyet lélegzettem és visszahoztam a tokba oldalfegyveremet. A felszabadulás új erőt adott és kemény léptekkel indultam meg. Óra múltán elérem Gy . . . -rt. De az állomást nem ismertem meg. Hátrább tolattak. Odamentem.

— Kérem, ez Gy . . . -r?

Nagyot néztek.

— Ellenkező irány — mondta az egyik.

Megdermedtem. Sz . . . -ből jövet eltévesztetem az irányt. Gy . . . -ár helyett S . . . -várra gyalogoltam.

Álltam. Nem tudtam szólni. Szememből csöndesen megindult a könny.

met követeléseket, csak azt nem, hogy az önkormányzat államhatalmi teljességű legyen, s hogy a nemzeti szocialista propaganda szabad legyen.

Bethlen István gróf volt magyar miniszterelnök hirlapi beszélgetése a német barátságról és a dunai helyzet várható kialakulásáról

Budapestről jelenti: A „De Telegraaph“, az egyik legnagyobb holland politikai napilap gr. Bethlen István érdekes nyilatkozatát közli. Bethlen a többi között azt mondta, hogy a magyar politikai életet nem változtatta meg az Anschluss, mert Magyarország eddig is jóbarátságban élt Németországgal és ezután is mindent elkövet ennek a barátságnak ápolására.

— De, miként eddig nem voltunk nemzeti szocialisták, — mondotta, — úgy a jövőben sem leszünk azok. A jövőben is Németország barátai maradunk, politikai és gazdasági téren egyaránt hű szövetségesek, de óvakodni fogunk attól, hogy alattvalóivá változzunk át. Németország lett a legnagyobb közep európai hatalom. A kisantant elvesztette eddigi jelentőségét. Magyarország és Jugoszlávia viszonyában jelentékeny változás állott be. Jugoszlávia a magyar kisebbséggel a multhoz viszonyítva

A „Times“ szerint a csehszlovákiai helyzet egyelőre lecsillapodott és újabb fejlemény nem várható a cseh községi választások befejezése előtt.

sokkal jobban és igazságosabban bánik, ami megjavította a két ország egymásközötti viszonyát. Románia felé is javul a viszony, bár ott a magyar kisebbségekkel való bánásmód terén még sok kívánnivaló merül fel. Csehszlovákia esete egészen más. Ez az ország sohasem volt igazi állam. Biztosra veszem, hogy egyszer önmagától esik szét darabokra, bár nem tudom, mikor és miként. A szudéta-németek és lengyelek mellett milliónyi magyar él Csehszlovákiában, s olyan rutének laknak ott, akik 1918-ban Magyarországhoz optáltak. Az egész lakosság csupa idegen nép, melynek kevés köze van a kiszámu cseh népességhez.

Bethlen ezután hangoztatta, hogy a Duna völgyének rendezése a legsürgösebb feladat. A dunai népeknek meg kell egyezniük egymással. Ezt a kérdést már nem lehet levenni a napirendről.

Kormányváltozás Magyarországon

A Darányi-kormány lemond és a nagy beruházási program végrehajtására behívott Imrédy Béla gazdasági miniszter lesz az új miniszterelnök. — Nem lesz politikai irányváltozás

Budapestről jelenti: A reggeli lapok első oldalán közlik azt a hírt, hogy a Darányi-kormány péntek délután döntő minisztertanácsot tart és ezen elhatározza az összkormány lemondását. A kormányválság rövid idő alatt zajlik le és az új kormányt Imrédy Béla, jelenlegi gazdasági miniszter alakítja meg, a lehető legrövidebb időn belül. A lapok szerint az új kormány már a jövő héten bemutatkozik a képviselőházban és a felsőházban. Kormány-

körökben hangoztatják, hogy az új miniszterelnök teljesen magáénak vallja azt a programot, amelyet előde maga elé tűzött és így a kormány átalakulása nem jelent politikai irányváltozást. Imrédy a jobboldali politika híve és az új kormány fontos szociális program megvalósítására alakul. Imrédy vállalkozását az ellenzék is nagy rokonszenvvel fogadja, mert személye megnyugvást kelt a gazdasági életben is.

A változás oka: a győri program megvalósítása

A Darányihoz közelálló körök a helyzetet úgy magyarázzák, hogy a második Darányi-kormányval egy kormányzati időszak zárult le. Mióta a miniszterelnök Gömbös halála után átvette az ügyek vezetését, valóra váltotta programját és a győri programmal határhöz érkezett el. Az új program végrehajtásában jelentékeny része volt Imrédy Bélának is és a győri program bejelentése óta az ő kezében futottak össze a nagyszabású munkaterv végrehajtásának szájai. Most, hogy a belpolitika fordulóponthoz érkezett, az ő személye került

előtérbe. Azt mondják, hogy Darányi a kormány átalakításakor ugyan azért vonta be a kormányzásba Imrédyt, mint amiért annak idején Bethlen István gróf Károlyi Gyulát: hogy utóda legyen, ha majd ő eltávozik.

A lapok az új kormány tagjaiként a következő neveket emlegetik: Imrédy Béla, Keresztes-Fischer Ferenc, Rácz Jenő gyalogsági tábornok, Kánya Kálmán, gr. Teleky Pál, Bornemisza, vagy Banghá altábornagy, Sztranyavszky Sándor, Reményi-Schneller, Mikecz és esetleg Hóman.

Mikecz igazságügyminiszter összefoglaló válaszbeszéde a zsidótörvény vitájában

A javaslat a jogegyenlőség elvét nem érinti

Budapestről jelenti: A képviselőház csütörtök délutáni ülésén több felszólalás után Mikecz igazságügyminiszter válaszolt az elhangzottakra. Hangoztatta, hogy a zsidó-kérdésnek a törvényjavaslatban megvalósított rendezése az egész nemzet egyetemes érdekeit szolgálja. A zsidó kérdés — ugymond — világjelenség és éppen így világjelenség az a törekvés is, mely ennek a kérdésnek megoldására irányul. A javaslat a jogegyenlőség elvét nem érinti, csak a munkavállalás szabadságát, de azt is negatív oldalról. A javaslat nem akadályozza a termelést, csak a gazdasági termelés irányításában akar nagyobb befolyást biztosítani a nem zsidó elemeknek. A termelést nem akarja csökkenteni, hanem éppen fokozni. Alaptalanok azok a föltevéssek, hogy szabotázis jelentkeztetett vol-

na. A szabotázis értelmetlen dolog lenne, mely nagymértékben megakadályozná az úgynevezett zsidó-kérdés nyugvópontjára jutását.

Hangoztatta az igazságügyminiszter, hogy a javaslatnak nem célja ítéletet mondani a zsidóságnak a múltban tanúsított magatartása felett. A hazafias érdekek szemszögéből félmillió polgárt nem lehet azonos nevezőre hozni.

A javaslat nem akarja a faj, vagy a felekezeti kérdését eldönteni, mert természeténél fogva törvény nem változtatható. Reménytelen dolog lenne az egész országban a zsidó tömegek asszimilálódását várni. Vannak olyan rétegek, amelyek egészen közel jutottak az asszimilálódáshoz; ezt a folyamatot visszafordítani nem volna közérdek,

Az itt felsorolt könyveket kiváló orvosok és szakorvosok írták, akik az Ön panaszain segíteni akarnak!

A rákbetegségről. Dr. Verebély Tibor egyetemi tanár	ára 30 Lei
A diétás konyha technikája. Dr. Soós Aladár egyetemi tanár	240 „
Hogyan éljen a szívbeteg ember? Dr. Bodon Károly egyetemi tanár	95 „
Nyerskoszt. A nyers diéta mint természetes gyógytényező. Dr. Bucsányi Gyula ed. tanácsos, főorvos	110 „
Az érelmeszesedés gyógyítása és kezelése. Dr. Bucsányi Gyula főorvos	55 „
Alkoholizmus. — Alkoholizmus. Dr. Donáth Gyula egyet. tanár	40 „
A reumás bajok házi kezelése. Dr. Engländer Árpád szakorvos	90 „
A fiatal anya. Dr. Földes Lajos főorvos	95 „
A női betegségekről. Megelőzés. — Gyógyítás. Dr. Földes Lajos főorvos	125 „
Fajismeret, Gazda-gon illusztrálva. Dr. Gáspár János	145 „
A pszichoanalízis, mint módszer. Dr. Hermann Imre	75 „
A cukorbeteg készítménye. Dr. Horvai Lajos főorvos	95 „
Anyagcserebetegségek. (Reuma, köszvény, vesebaj, cukorbetegség.) Dr. Horvai Lajos főorvos	90 „
Hogyan kerülhetjük el a korai öregedést? Dr. Káldor Miklós főorvos	110 „
Az ötvenéves ember. A kritikus kor betegségei. Dr. Káldor Miklós főorvos	215 „
Hogyan éljen a gyomor- és bélbeteg ember? Dr. Lukács Pál főorvos	110 „
El kell a sportolónak saját testéről tudnia? Dr. Kellner Dániel	105 „
Az elhízás és a soványító gyógy-eljárások. Dr. Lukács Pál főorvos	95 „
Hogyan éljen a vesebajos ember? Dr. Lukács Pál főorvos	95 „
A tuberkulózis megelőzése és gyógyítása. Dr. Müller Vilmos főorvos	110 „
Tápszerek és kész ételek tápértéke, tápanyag, só- és vitamintartalma	45 „

Kaphatók: könyvosztályunknál

de mindaddig, míg a tökéletes időmulás bekövetkezik, csökkenteni kell a zsidó befolyást. A kereszténységbe való belépés döntő lépés az asszimilációs folyamat megindulásánál, de a megkeresztelkedés egymagában még nem jelent asszimilációt.

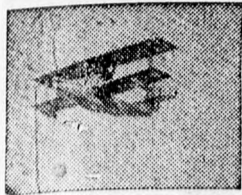
Végül az igazságügyminiszter hangoztatta, hogy majd a törvényes rendezés megszűnteti azt az izgalmat, amelyet a kérdés megoldatlansága okozott és az így keletkezett nyugodt légkörben hozzá lehet fogni azoknak a nagy gazdasági és szociális kérdéseknek a megoldásához, amelyeket a kormány szükségnek tart. Az a szemrehányás, hogy a nemzetet érdeklő kérdések megoldása terén eddig semmi sem történt, nem igazságos, mert a törvényhozás a szociális kérdések egész sorát oldotta meg s a kormány és a ház jobboldali többsége nyugodtan elmondhatja, nem kell szégyenkeznie az utókor előtt a kormányzati időszak eredménytelensége miatt.

AZ ÚJ SAJTÓRENDSZETI TÖRVÉNYT ELFOGADTA A FELSŐHÁZ IGAZSÁGÜGYI BIZOTTSÁGA.

Budapestről jelenti: A felsőház igazságügyi bizottsága csütörtökön délután 5 órakor ülést tartott. A bizottság lejárta az államrend megővése végett szükséges sajtórendszeti rendelkezésről szóló törvényjavaslatot. Az igazságügyminiszter felszólalása után a felsőház igazságügyi bizottsága a javaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben magáévá tette és a felsőháznak elfogadásra ajánlotta.

A harmincöt esztendőös repülőgép

Ez évben lesz kerekén harmincöt esztendeje, hogy két fiatal amerikai mérnök, névszerint Wright Orville és Wilbur, 1903 december 17-én, Kitty-Hawk mezején, az első benzínmotor hajtotta repülőgéppel megvalósították az emberiség legrégebbi álmát, a repülést. Kísérletezők Wrighték előtt is voltak, övék azonban a dicsőség, hogy az automobilmotor tökéletesítése során először alkalmaztak légsavart s megdöntötték az addigi, konzervatív elméletet, amely szerint: a levegőnél nehezebb fajsúlyú tárgyak és gépek képtelenek a légürben repülni könnyűgázok használata nélkül, pusztán mechanikai erők hatására. Az első „repülés” sem volt valami nagy teljesítmény, hiszen mindössze 2 és fél percig tartózkodtak a levegőben, mintegy 8 méteres magasságban. De bármilyen kicsiny volt is a teljesítmény, a világ technikusai felfigyeltek rá. Csupán Amerika, a business hazája nem értékelte a bátor úttörők munkáját: Wrighték kénytelenek voltak munkálkodási területüket áttenni Franciaországba, amely elsőnek ismerte fel a repülés fontosságát.

Nem annyira a polgári körök, mint inkább a katonai hatóságok látták be, hogy a repülőgépek igen fontos szerepe lesz a jövő háborújában és a revánsra készülő francia hadsereg rávetette magát a repülés problémájának tanulmányozására. Ferber kapitány vezetésével egész tisztisereg foglalkozott kísérleti repüléssel. Majd Bleriot mérnök, Fahrman, Voisin, Latham és sokan mások foglalkoztak tervezéssel, míg nem a Wrighték katapultos gépe helyett megjelent az első kerékpár-keréken guruló, légsaváros, egyfedelű repülőgép.

Emlékezzünk meg a nevezetesebb mozzanatokról. Bleriot, maga konstruálta gépével 1909-ben elsőnek repült át a La Manche-csatornát s ezzel elnyeri a „Tems” 100.000 frankos nagy díját. Utána se szeri, se száma az egyre nagyobb repülőteljesítményeknek. A napilapokban állandó rovatként jelenik meg az „Aviatika”, de itt a sok dicsőség mellett rengeteg hősi halott aviatikus nevével találkozunk. Bámulatos módon Európa többi államai szinte télenül nézi, hogyan küzd a francia hadsereg és tudományos világ a levegő meghódításáért. A nagy Németország is oda küldi fiait tanulni, úgyszintén Anglia is. Majdnem a háború kezdetéig a franciáké a repülés hegemoniája. Csak közvetlenül a háború előtt kezd Németországban Edmund Rumpler repülő-konstruálással foglalkozni, természetesen a hadügyi kormány megbízásából, míg Ausztriában Etrich tanár épít gépet. Ellenében a francia formákkal. Önálló gépet hoznak ki. Mindketten „Taube”, vagyis galamb alakú gépekkel kísérleteznek, igen szép eredménnyel. Ezalatt azonban Párizsban Eifel professzor kísérleti állomást nyit repülőtestek és alkatrészek légtelenállásának mérésére és meghatározására. Így az eddig vaktában való kísérletezést, leginkább próbálkozást most már mérnöki számítások váltják fel. A magyarok sem maradtak el a próbálkozásokban. Első gépkonstruktőrünk, Horváth, tanárember volt s a tanári katedrát cserélte fel a kísérletek vergődésével. Prodán, Svachulaj, Knasz, Tóth testvérek, Takács testvérek és még sokan mások fanatikus hittel kísérleteztek, próbálkoztak, anyagi támogatás és megértés nélkül. Prodán volt az első, aki nagy eredményt ért el a Quarnerói öböl átrepülésével.

Az 1913. és 14. évi hadgyakorlatokon úgyszólván minden hadsereg használata már a repülőgépet felderítő szolgálatra, a világháború mégis készületlenül találta az aeronautica vezetőit. Ma már megállapítható: ha a világháború nem tör ki, a repülés még ma is ka-

maszkorbeltől cipőit taposná. A háború formált máról-holnapra, a békés fa-vászon sállyokból acél-vászon sasokat.

Még a háború befejezése után is főleg fából készítették a gépeket s csak egyes kivételek voltak, ahol acélső törzseket alkalmaztak kielégítő eredménnyel. A repülőgépgyártás hegemoniája ezzel átpártolt Amerikába, abba az országba, amelynek óriási ipara lefölözte a háborút. Kimeríthetetlen nyersanyagforrásai, a mérhetetlen töke újabb működési területet talált a repülőgépiparban.

Még 1918 elején, meglehetősen csöndben a dessauai gyártelepen elkészítették az első könnyűfémű zárt Limousinét, Junkers

A béke madarai

„A harmincöt éves repülőgép” című cikkünkkel kapcsolatban most nézzük meg a húszéves fejlődését. Németország nem tudott belenyugodni a szigorú rendelkezésbe. Götttingában Pröhl és Prandl tanárok egészen újfajta szárny-profilokkal folytattak kísérletezést és eljutottak azokhoz a modellekhez, amelyek nélkül modern, könnyűféműből készült gépeket ma már el sem lehet képzelni. A tilalmi idő lejártával a németek az utasrepülést, tehát a légiforgalmi gépek készítésére vetették rá magukat s bátran állíthatjuk, ők voltak az úttörők, hogy ma az egész világot keresztül-kasul hálózják a légiforgalmi vonalak. Junkersék Dessauban, Focher Hollandiában fekszik neki újabb és újabb utasgépek szerkesztéséhez, de mint mindenütt, ismét Amerika veszi át az ütemet.

Lindbergh átrepült az óceánt, míg két francia konkurrens a nehezebb utat választotta: Párizsból akartak New-Yorkba repülni. Sajnos, Nungesser és Colli, valahol az óceánban lelték halálukat. Emlékeztetés a világsszenzáció, amikor Endresz és Magyar géppükkel megdöntötték minden eddigi óceánrepülési rekordot.

Ma már ott tartunk, hogy a vasutakéhoz hasonló, pernyi pontossággal közlekedő repülőjáratok közlekednek. Baleset-statisztikájuk pedig csak töredéke a vasút vagy az autó baleseteinek.

Tóth Tihamér dr MIATYÁNK

Amatörkötetés 280 lel.

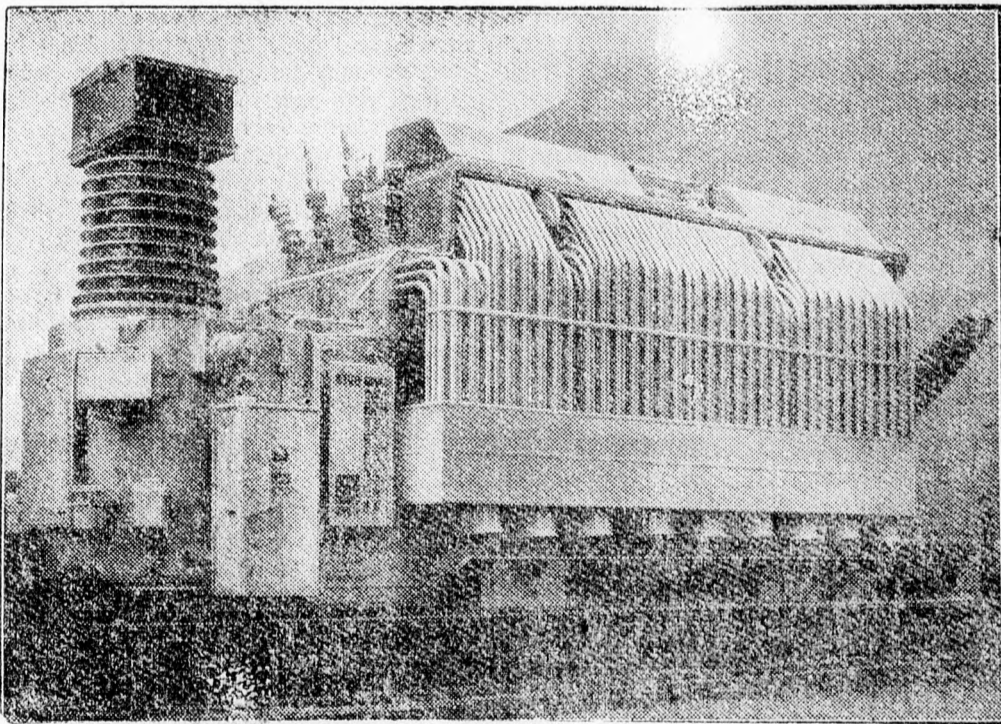
Ez a kötet dr Tóth Tihamér egyetemi tanárnak azokat a szentbeszédeit adja összegyűjtve, amelyeket az 1936—37. tanévben az egyetemi templomban elmondott s amelyeknek egy részét a rádió is közvetítette.

Kapható könyvosztályunknál.

tanárnak és segédjének, Rohrbachnak segítségével. Ez a félig már páncélos gép azonban nem került harcra, mert jött a nagy összeomlás. Mint ismeretes, a párizskörnyéki békediktátumok a központi hatalmakat teljesen eltiltották a hadirepüléstől és a gépek gyártásától, sőt volt idő, amikor polgári gépeket sem lehetett építeni.

Minap érkezett a hír, hogy az Imperial Airways újfajta vízi monstrum-repülőgépet helyezett üzembe, amellyel már csak 1 óra az út Párizstól Londonig. Hogy a gépről és nagyságáról fogalmat alkothassunk, ime a méretek: Az úszó törzs hossza 27 méter! A szárnyak fesztávolsága 35 méter. Könnyűféműből készült az egész gép. Rakott súlya 20.000 kilogram, postateherként 3500 kilogram árut képes vinni. Nappal 24, éjjel 20 utast szállít, míg a gép személyzete 5 ember. Négy motorja 2960 effektív lóerő. Sebessége óránként 320 km.

Franciaországban a folytonos sztrájkok és az államszűrés miatt az előző évi termelés mintegy 30 százalékkal visszaesett. A francia repülőipar ma mintegy 25.000 munkást foglalkoztat s az így termelt munka értéke meghaladja a 2 milliárd frankot. Sőt ma annyira túl van terhelve a francia repülőipar, hogy Gamelin tábornok ezer hadigépet külföldről akar megrendelni. Szovjet-Oroszország évi repülőgép-produkciója 800 hadigép s éppen most kaptak az amerikai Curtiss-művektől újabb specialistákat, akik még ezt a termelést is fokozni akarják. Hollandia repülőgép-termelése évi 7 és félmillió holland forint. Anglia múlt évben kerekén 150 millió fontot fektetett repülőgépekbe, míg az Egyesült Államok 200 millió dollárt költöttek repülőgépek beszerzésére. Amerikai vélemény szerint a világ repülőgépnagyiparának forgalma, átszámítva kerekén 110 milliárd leit tesz ki.

Érdekes képünk egy német gyártmányú, 20 ezer kilowattos vándor-transzformátort mutat be, amely áramzavar esetén mindig a szükséges helyre szállítható és áramerősítője bekapcsolásával meggátolja a nagyobb üzemzavarokat vagy áramszünetet.

EMBEREK ÉS TÁJAK

Cetvadászok az eszkimók földjén

Nuvukban is beköszöntött a tavasz. Kék sáv töri meg az egyhangú fehérséget, amely északról délre húzódik a kanyargó part egész hosszában. És messze kint, ahol az ég találkozik a háborgó tengerrel, a délibáb játssza különös játékát: Kastélyokat épít egetverő tornyokkal, aztán rombadönti, hogy néhány pillanattal később fantasztikus alakzatú sziklákat teremtsen, melyeknek meredélyeiről esillogva verődik vissza a tavaszi napsugár.

Az élet megelevenedik odakint: Jégmentes tócsákban vadkacsák úszkálnak és nézegetik magukat a tiszta víz tükrében. Fölöttük a vándormadarak raja kergeti egymást szakadatlan sorokban, míg a foka elégedetten lubickol a napsütötte sekély vízben.

Eszkimók állnak most kint a nyílt víz mellett és a tengert fürkészik. A bálnát várják, mely Nuvukban az élet folytatását jelenti számukra. Az evezőpadok már a helyükön vannak, szigonyok és a lándzsák pedig a csónak orrán fekszenek, készen arra, hogy erős kezek megragadják és mélyen a bálna reszkető hátába hajtsák.

Jön a bálna

A csónakok mellett, magas jégtömbön magányos férfi áll őrt és dél felé kémlel, ahol a bálnának kell megjelenni. Lent a vízparton hallgatag emberek ülnek és egykedvűen nézegetnek hol a tengerre, hol a magasban álló férfira, akinek prémruhája szorosan és jól simul hajlékony testéhez. Hosszú haját az örökös nyugati szél az arcába csapkodja s elrejti mélyen ülő szemét, melyekkel folyton déli irányba les nyugtalan tekintettel.

Ituhumo egyszerre megmozdul és izgatottan kiált le társaihoz:

— Jön a bálna!

A férfiak felugrának helyeikről és nyomban a csónakokkal kezdenek foglalatzkodni. Vállaikat nekivetik az apró járműveknek, melyeket óvatosan tolnak előre a sekély vízben.

— Előre! — hangzik a nagy vadász vezényszava.

Az emberek gyorsan elhelyezkednek csónakjaikban s rajokban kezdik megközelíteni a félelmetes állatot.

A cet álmosan úszkál a jeges vízben. Háta nedves-feketén csillog a napsütésben. Néha hatalmas vízugarakat fecskendez a magasba, aztán lebukik és ismét feljön, hogy a tonnaszáma felszívott vizet kibocsáthassa magából. Az eszkimók mindegyre közelebb kerülnek a mi sem sejtő állathoz. Fehér tajték csapódik fel a vezércsónak orránál s a törekeny apró jármű valósággal repül a víz felett. Legelől, szétvetett lábakkal Ituhumo áll. Szigonyját mindkét kezével magasan a feje fölött tartja s szemével a távolságot méri, mely a fekete szörnyetegről elválasztja. Még néhány másod-

perc, aztán elérik. A bálna olyan nyugodtan úszkál, mint valami hatalmas tudatában lévő természeti erő.

Repül a szigony

A nagy vadász a fejével előre int. Ezzel jelzi, hogy gyorsabban evezzenek. Az állat megsejti a veszedelmet. Hatalmas teste meg-rándul, farka nyugtalanul csapkod s amint feje kissé oldalt fordul, apró szemével megpillantja Ituhumot.

Tíz esomó... Öt esomó... Már csak két esomónyi a távolság. Ituhumo feje már nem bólogat. Teste hátrahajlik, majd előrebillen és már repült a szigony a cethal egyetlen sebezhető részébe...

A hallgatást hirtelen kiáltások váltják föl: — Vissza! Vissza!

Az evezők a szörnyeteg testéhez érnek. A csónak megáll, aztán oldalt sülk el a veszedelmes állat szomszédságából. Ituhumo még néhány szigonyt hajti a sebesült óriás hátába.

— Gyorsan el! — kiáltja a szigonyos.

Az életért harcoló állat két apró vörös szeme haragos tűzben ég. A víz örvénylik körülötte. Feje lassan lesüllyed, farka a levegőbe emelkedik. Egyetlen csapásával könnyen szétzúzhatná vele a csónakot. De ellenfelei mind kipróbált, elővigyázatos emberek. Egy tucat szem figyel a vergődő állat minden mozdulata, mely mindjobban süllyed lefelé a tajtékzó hullámokban. A szigonyok végére kötözött zsinetek pattanásig megfeszülnek az orsón. Az orsó tengelye füstölög a gyors forgástól. A zsinórok rángatózni kezdenek. A vad felbukik és farkával halálos ütést mér az egyik közelálló csónakra, amelynek eleje leszakad és nyomban elmerül. Az emberek sértetlenek maradnak s úszva menekülnek a fenékvad közeléből. A harc tovább folyik. A hal nem bukkik le többé, elfárad. Körülötte a testéből kiszakított zsírdarabok úszkálnak a vértől vörösfestett víz felszínén. Vér és tajték fröccsen a csónakba, a legénységre, akik szigony-szigony után döfnek a haldokló állat hátába.

A bálna feladja a harcot

A bálna feladja a harcot. Még él, de már nem sokáig bírja. A vér patakokban folyik belőle. Szemeit vakítja a véres víz. Szája tátong és összecukodik. Madárrajok telepednek meg az állat hátán és viaskodnak a kiömlő vérért. A bálna mozdulatai lankadtak. Már csak ritkán tudja farkát a vízből kiemelni. Még egy utolsó erőfeszítéssel megpróbál elmenekülni üldözői elől, de csak néhány méternyire tudja elvonsozni magát és ott — megdöglik.

A parton asszonyok sietnek előre gyerekektől és kutyáktól kísérve. A parton megállnak és gyönyörködve szemlélik a férfiak munkáját. Az öregek is lecammogtak a nyílt vízhez, a kiszolgáltak, akik hajdanában maguk

is a csónakok orrán állva osztogatták a halálos döféseket.

Kint a parton serényen folyik a munka. Tíz vagy még több csónak vonatja a leült óriást a partra, ahol majd szorgos kezek veszik munkába a tenger ajándékát.

A hal még a vízben van, de már esznek, hiszen a tél hosszú és kegyetlen volt Nuvukban. Hosszú és szomorú. A tél pedig megint eljön nemsokára.

Es ott kint a jégen, a nyílt víz mellett ülnek meg a cet fölött a halotti tort...

KARSAY ANDOR.

Revü

Moziban voltam. Elhatároztam, hogy megértem ezt a revüt. Elvégre jó atyám iskolázott, aztán a revüörök is magamfajta álagemberek számára írnak, szóval abszurdum, hogy te sose érted meg a revüt, mondtam magamnak tegezve.

Egy szingomolyból fekete zongorák jönnek elő. Utána frakkos urak ködlenek fel, majd kétszáz csinos úrilány és a zongorákon táncolni kezdenek. Szerintem parketten jobban lehetne táncolni, de itt nem lehet, mert a zongorák alatt víz folyik és folyton reszketem, hogy egy-egy kislány beleesik a tengerbe a zongoráról.

A hölgyek igazi nagyrevühöz való estélyi toaletten vannak. Amúgy nincs rajtuk semmi, de csodás uszályuk van. Később egyesek lelejtjenek a zongoráról és a tóparton dzsiggelnek tovább. A hullámok nyaldossák a zongorák lábait, az urak fel-fel dobják a hölgyeket a levegőbe, rémes kérék, még beleejtik a hölgyet a vízbe, de semmi hába, a zongorák máris kettősrendekbe sorakoznak, a hölgyek úgy ugrálnak át egyikről a másra, mint egy szöcske, aki már harmadszor viszi el távolugrásból a szöcskék részére alapított vándordíjat.

De nézd csak, hisz itt már görög liget, középkori várkastély, barokkterem és bécsi kongresszus is van, még biederemayer ebéd. Csuda ravasz egy ilyen hollywoodi rendező. Hogy mit ki nem talál avval a nyugodt fejével.

A termek megtelnek újabb hölgyekkel. Ruha még most se igen van rajtuk, de az aztán, ami van, az korszerű redőkben hull le külön alakjukról.

Megfigyeltem, hogy egy táncospár már régen külön táncol, külön emelkedik a levegőbe, külön süllyed és külön emelgeti egymást a levegőbe. Aztán külön is énekelnek. Ahá, ez a sztár-pár. És tényleg. A zongorák most felsorakoznak két oldalt, majd láthatatlan zongoristák nászindulót játszanak rajtuk, a hölgyek és urak nász néppé alakulnak és dzsiggelve kísérik karonfogva a dzsiggelő nászpárt. Nyilvánvaló, hogy itt egy nagyszabású happyend tanui voltunk. Kár, hogy nem láttuk ezt az örömszülőket. Azokat a rendező otthon felejtette.

Na, tetszik látni... Ez aztán a revü. Nem csekélység az kérem, kétszáz zongorát ide-odátolgotni, pláne ilyen gyorsan és még dzsiggelni is hozzá, miközben a mély tó habjai nyaldossák az ember lakkecipőjét. Hej, de szép is az, amikor valaki ilyen művész... FINTOR.

Olaszországi társasutazásunkra

a jelentkezési határidő május 15-én lejár

Jelentkezzék még ma — Utlevél május 20-ra szükséges.

HIREK

MAGYAR LAPOK Keresztény magyar napilap

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400
negyedévre 210, egy hóra 70 lei.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P,
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekszámlánk száma: 80.037-
Telefon: 12-27.

Csúf szerkesztő: **dr Sulyok István**

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucaresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Gyenge légáramlás, kevés felhő, éjjel több helyen talajmenti fagy, a nappali fölmelegedés fokozódik.

MÁJUS TIZEDIKE ÜNNEPLÉSE BELGRÁDBAN. Timisoara. Saját tud. A május 10-iki nemzeti ünnep alkalmából a belgrádi szerb katedrálisban ünnepi istentisztelet volt, amelyet Golumba Traian timisoarai román plébános tartott. Az ünnepségen, amelyet a belgrádi román követség rendezett, megjelentek a diplomáciai testület tagjai, valamint számos jugoszláviai előkelőség.

Pacelli bibornok pápai legátus kíséretének egyik szolgálattevő szeriatásmestere előre Budapestre érkezett. Budapestről jelentik: Péntek délután Budapestre érkezett Carló Grano apostoli protonotarius, szolgálattevő pápai szertartásmester, aki tagja annak a delegációnak, amely a pápai legátust Budapestre kíséri. A szertartásmester azért jött előbb Budapestre, hogy megismerkedjen a helyi viszonyokkal és érintkezésbe lépjen a világkongresszus szertartásait intéző magyar egyházi férfiakkal. A szertartásmester a pápai nunciushoz szállt meg, aki az állomáson is fogadta.

Házasság. Primus Ica és Mányi András a hó 15-én este fél 8 órakor tartják esküvőjüket az olosighi plébánia templomban.

BIZONYTALAN IDŐRE FELFÜGGESZTETTÉK AZ ITALMÉRŐK NYELVVISSZAGAJÁT. Oradea. Saját tud. **Niculescu Ritz**, az italmérők országos szervezetének elnöke, táviratilag értesítette Botezatu Györgyöt, az itteni italmérők elnökét, hogy a miniszterium az italmérők nyelvviszsgáját bizonytalan időre felfüggesztette.

* **A Magyar Általános Hitelbank oradeai fiókja ezután hozza t. ügyfelei tudomására, hogy a Banca Nationala a Romániai legutóbbi 10%-os kamatlábelszámítására, valamint a maximális kamatlábnak 20%-kal történt csökkentése folytán, a folyószámla- és takarékbetétek után megállapított kamattételeket 1938. május 5-iki érvénnyel 10% (egy százalékkal) leszállítja.** Oradea, 1938. május 12.

Dr Filip Justint nevezték ki Oradea város alpolgármesterévé. Oradea. Saját tud. Constantin Constantinescu polgármester magánjellegű táviratot kapott Filip Justin oradeai ügyvédőtől, aki közli, hogy a belügyminiszter Oradea város alpolgármesterévé nevezte ki és szombaton jelentkezik hivatalának átvétele végett. Az értesítést magánúton szereztük s azt még hivatalos helyen nem erősítették meg.

A volt pazmaniták találkozója. A bécsi Pazmanéum volt növendékei a budapesti Eucharisztikus Világkongresszus alkalmával május 29-én, vasárnap este fél 9-kor közös vacsorára jönnek össze a Szt. Gellért szálló külön termében, melyre a volt pazmanita testvéreket szeretettel meghívja a Pazmaniták Szövetsége. Lehetőleg előzetes, szíves jelentkezést kér a szövetség dr Klinda Pál zárdalelkész címére (Budapest, IX., Thaly Kálmán u. 36). A vacsora ára 2.50 Pengő.

A jövő héten kiosztják a nyugdíjasok könyveit. Oradea. Saját tud. Megirtuk, hogy a központi nyugdíjpénztár rendelete alapján az oradeai pénzügyigazgatóság nyugdíjgyosztálya be-kérte az összes nyugdíjasok könyveit, hogy azokat ezuttal hivatalból állítsák ki. Erre az intézkedésre tudniillik azért volt szükség, mert a május nyugdíjból kéthónapi adót fognak egyszerre levonni. A nyugdíjgyosztályon napok óta fojlik már a munka és azt valószínűleg szombaton befejezik úgyhogy hétfőn, legkésőbb kedden megkezdik a nyugdíjgyosztályok kiosztását. A nyugdíjgyosztály különben lapunk utján kellő időben és pontosan fogja erről tájékoztatni az összes nyugdíjasokat.

Segélyalap a román iparosok és kereskedők támogatására. Oradea. Saját tud. Csütörtök délután 5 órakor tartotta meg ülését a Kereskedelmi és Iparkamara időközi bizottsága. A gyűlésen a román kereskedelmi és iparosoktól megsegítéséről tanácskoztak. Elhatározták, hogy 2 millió leies segélyalapot létesítenek, amelyből a román iparosok és kereskedőknek kezesség mellett kölcsönt nyújtanak.

Timisoara is automata-telefonközpontot kap. Saját tud. A telefontársaság a kereskedelmi kamara palotájának tőszomszédságában külön telefontalókat épített, amely rövidesen elkészül. Ebben szerelik fel az új — automata — telefonközpontot. Ez egyelőre háromezerhatszáz előfizető számára készül el, azonban kiegészíthető tizenötezer állomás kapcsolására is. Az automata-központ megnyitását júliusra tervezik. Új telefonelőfizetőknek, akik július 15-éig jelentkeznek, különböző kedvezményeket nyújtanak. Így nem kell fizetniük felszerelési díjat s az előfizetést havonta ejthetik meg.

Központosítják a satumarei mezőgazdasági szervezetet. Saját tud. A satumaremezei gazdaközönség rendkívül érzi a hátrányát annak, hogy a megye székhelyén működő mezőgazdasági hivatalok a város különböző részein dolgoznak. A mezőgazdasági kamara időközi bizottsága ezért elhatározta, hogy a közeljövőben székházat vásárol amelyben az összes gazdasági természetű állami hivatalokon kívül a terményraktárakat is elhelyezik. A kamara elnöke a székházvásárlás tervének jóváhagyása végett Bucurestibe utazott.

Felkértenek az oradeai Immaculata Intézet 1927—28-ik tanévből végzett növendékeit, hogy a június 29-én tartandó 10 éves találkozó megrendezés céljából jelentkezzenek volt osztálytársuknál: Megyeri Borbála, Str. Wilson 4 szám.

A BRAZILIAI ZENDÜLÉS UTÓRÖBBANÁSA Rio de Janeiróból jelentik: **Az integralisták szerdán levett zendülése csütörtökön újból fellángolt.** A felkelők egyik csapata osztlakozásra akarta bírni a kikötőben horgonyzó „Bahia” páncéloshajó legénységét. A zendülést ismét levették.

Zürichi zárlat. Párizs 12.26, London 21.78 egy-negyed, Newyork 437 hétnyolcad, Brüsszel 73.75, Milánó 23.05, Amsterdam 242.60, Berlin 176, Bécs —schilling 58, Prága 15.25, Varsó 82.50, Bégrad 10, Bucuresti 325.

Botrány egy oradeai bodegában. Oradea. Saját tud. Pénteken délután 1 órakor kinos botrány játszódott le a Regina Maria-téren levő Vajda-büfében. Juhász, a CAO válogatott közép-fedezetének timisoarai bátyja illuminált állapotban inzultálta a büffé tulajdonosát és annak feleségét. A súlyos incidensenek valószínűleg a rendőrség előtt lesz folytatása.

Egyéni utasok! FIGYELEM!

Eucharisztikus Kongresszusra szóló

utazási igazolvány

és érem kapható

a Magyar Lapok kiadóhivatalában.

Ára 210 lei.

Az iparvasut mozdonya elgázolt egy pénzügyőrt. Satumare. Saját tud. Mihailca Constantin 28 éves satumarei pénzügyi ellenőr súlyos szerencsétlenség áldozata lett. A rendkívül szorgalmas, felettései által mindig megdicsért fiatal tisztviselő felszólítást kapott arra, hogy Moiseni köz-ségben az adóbehajtást ellenőrizze. Mihailca Bicsadig keskenyvágyú vonattal utazott, majd az erdőkitermelő vállalat iparvágányának mentén Moiseni felé indult. Az egyik kanyarnál csak későn vette észre, hogy a meredek lejtőn egy szerelvény nélküli mozdony közeledik. A tisztviselő félre akart ugrani, azonban megbotlott és elesett. A következő pillanatban az iparvasuti mozdony keresztül gázolt rajta és karját tőből lemészárolta. A satumarei mentők az itteni kórházba szállították, ahol karját amputálták. A fiatal, rokonszenves tisztviselő állapota tekintettel a súlyos belső zúzódásokra, válságos.

ÖTSZÁZALÉKOS ADÓKEDVEZMÉNY. Oradea. Saját tud. **A pénzügyigazgatóság behajtási osztálya az adózók tudomására hozza, hogy mindazok, akik május 15-ig bezárólag egészében kifizetik az első évharmadra eső egyenes állami és utadói 5 százalékos fizetési kedvezményben részesülnek.**

Feljegyzések

Most, hogy Daladier kormánya megszállította a frank árfolyamát és bejelentette, hogy „az árfolyam, melyet megállapítottam, többé esni nem fog”. — érdemes visszanezni a francia pénz történetének utóbbi éveire.

Másfél évtizeddel ezelőtt ingott meg először a francia frank. Általános roham indult ellene, melyet nemzetközi bankárok Amsterdamból irányítottak. A roham megdölt a végtelen francia gazdagságon, meg azon a 100 millió dolláron, amit a Morganok segítségével küldtek. Akkor született meg a Poincaré-frank, mely 18 aranycentime-t ért.

A második nagy megingás csúcspontját Blum kormányzata alatt érte el. A rögzítési kísérletek a miniszterek neveit viselik, akik arra vállalkoztak: az Auriol-frank értéke 13—14, a Bonnet-franké 10—11 aranycentime volt. A napokban pedig szentanaui voltunk a Daladier-frank megszületésének: ennek belső értéke csupán 8 és fél aranycentime, a mai leértékelt svájci franknak egy nyolcada csupán.

Ezt a folyamatot kell szem előtt tartanunk, ha meg akarjuk érteni azt a szociális nyugtalanságot, amit a munka-beszűntetések, üzem-megszállások és hasonló mozgólások fejeznek ki a legjobban. A kölcsönhatások hosszú láncával állunk szemben. Akár a frank romlott le előbb és azután következett a népfronti uralom nyomán a szociális megmozdulás, akár a népfronti kísérlet rontotta meg ennyire a frankot: az eredmény ugyanaz marad. Amíg a pénzérték névleges és nem születik meg olyan pénzrendszer, mely minden körülmények között az igazi vásárló értéket ki tudja fejezni, — az árfolyam csökkentés nyomán a munkás és a tisztviselő egyre kevesebbet kap, ha közben emelgetik is fizetésének számait. A csökkentés és a fizetés emelése soha sem tud lépést tartani egymással.

A pénzrendszer kérdése kétségtelenül korunk legnagyobb problémája. A jövőbe vetett bizalom épenugy ezen fordul meg, mint a munkának nyugalma. Ezen mulik a hosszulejárati hitelek kérdése, az egyetlen módszer, mely az egymást követő nemzedékek munkáját szervezzé és folyamatossá teszi, a terheket megosztja és nagy feladatok elvégzését lehetővé teszi. Mindez ma sehol sincsen és itt van a nagy szociális bajok forrása: a munkanélküliség épenugy, mint a lúzas fegyverkezés, ami az ipari államok számára az egyetlen mód ma, hogy a nemzeti munkát „megkurblizza”.

Az emberi elme azonban e kérdés előtt tehetetlenül áll és olyan eszközökhöz folyamodik, melyekben maga sem hisz és nem is vár azokról pillanatnyi enyhülésnél egyebet. Az emberi büszke tudásnak, ugy látszik, határai vannak, melyeken nem tud átlépni. (SKIN).

Satumaren felemelték a liszt- és kenyérrárat. Satumare. Saját tud. Néhány nappal ezelőtt megirtuk, hogy a satumarei sutoiparosok küldöttsége dr Malei Octavian polgármester védelmét kérte a rendkívül magas lisztárak ellen, amelyeket a kereskedők és malmosok a maximális áron felül szabtak meg. A polgármester a küldöttséggel elment Coman Simon ezredes-prefektushoz, aki megígérte, hogy azok ellen a malmosok ellen, akik a maximális árakat nem tartották be, eljárást indított. A malmosok később megjelentek a városházán és bebizonyították, hogy a búza árának emelkedése miatt a lisztet maximális áron nem adhatják. Ha a hatóságok az árak emelkedését meg akarják torolni, első-sorban a gazdák ellen kellene eljárást indítani. Dr Malei polgármester a malmosok bejelentése után összehívta az ármegállapító bizottságot, amely ugy a malmosok, mint a pékek ár-emelésére irányuló kérését indokoltak látta és a liszt és a kenyér árát kilónként egy leivel fel-emelte. Az ármegállapító bizottság elhatározta még, hogy a nemzetgazdasági miniszternél inter-venálni fognak abban az irányban, hogy a satumarei malmosok a búza szállításánál féláru kedvezményt kapjanak.

Kávéházakban, vendéglőkben kérte mindenkit a „MAGYAR LAPOK”-at.

* Gyomor-, bél-, vese-, máj- és opehólyagbetegségek azívesen isznak reggelenként egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert annak hashajtó hatása gyors és biztos, igen enyhe s ezért nagyon kellemes. Kérdezze meg orvosát.

Misszió Sfantul Gheorghiein. Május 1-től 8-ig Timár Sándor frumosaai és Csathó Gyula ocna-sibului plébánosok missziót tartottak Sfantul Gheorghieinben. A misszió szinte páratlan lelki-eredménnyel járt, amennyiben a 8 nap alatt 1600 hívó járult a szentáldozáshoz. A vasárnapi ünnepélyes szentmise alatt Szalay Mátyás dr. plébános — akinek egyébként a misszió megrendezésében nagy része van — tíz kongregációt avatott fel. Az esti befejező szentbeszéd után Timár Sándor missziós atya pápai áldásban részesítette a híveket, ezután körmenet következett, majd Te Deum zárta be a lelkigyakorlatokat.

A robot-dajka. „Robotember” a gyermekvédelem szolgálatában. Ilyen eszme is csak Amerikában juthat eszükbe az embereknek. Mindenki tudja, hogy kicsoda egy „robotember”: mechanikusan működő, dolgozó emberalakúra összeállított gépezet, amely az ember bizonyos egyszerű mozdulatait utánozni tudja, többek között a katonai köszöntést vagy a menetelést, stb. Egyes robotemberek „beszélnek” is, ami azt jelenti, hogy belsejükben gramofont vagy hangszórót szereltek fel. Idáig még egyetlen feltaláló sem gondolt arra, hogy a szobaleányt, plákhordót vagy házi szolgát, cipőpuccolót robotemberrel pótolja. Egészen új találmány a „nurse robot”, a gépesített dajka vagy „antikidnapper”, ami magyarul annyit jelent, mint „ellen-gyermekkrabló”, tehát a gyermekrablók elleni védő. Ezt a masinát egy amerikai találta ki. Az apparátus egy mikrofonból áll, amelyet a bűncselekmények helyeinek el és egy hangszóróból, amely a szobában van valahol felszerelve. Ez a gépezet megakadályozza, hogy bármilyen gangster közeledjen a bébihez. Pótolja a mamát is, akinek soha sincs persze ideje és fontosabb dolga van: kóktált kever. Hír szerint igen sok amerikai családban felszerelik a robot-dajkát, „aki” még megnyugtató szavaival is tud a bébi fülebe sugni.

Ciucmegeyi hírek. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Sinka Gyuláné 39 éves ghimes-tagei csángóasszony tizenkétéves leánya őrizetére bízta Károly nevű kétéves kisfiát, míg ő az üzletbe ment bevásárolni. A leánya nem vigyázott eléggé a fiúcskára és így történt, hogy a gyermek felmászott a padra, elvette az asztalon lévő és marószódaoldatot tartalmazó üveget és ivott belőle. A kisfiu szörnyű kínok között meghalt. A törvényszék a csütörtökön megtartott tárgyaláson a szülői gondatlanságot megállapította és szigorú büntetéssel: egyévi elzárással és kétezer lei pénzbüntetéssel sújtotta az édesanyját. A büntetés végrehajtását azonban négy évre felfüggesztette. — Rusu Spiridion bancuui hatósági erdőőrtervekedés, hivatalos hatalommal való visszaélés és más súlyos visszaélések miatt állásától felfüggesztették. Felfüggesztése és áthelyezése után sem ezint meg fenyegetőzni és különösen az ellene terhelően tanuskodó gazdálkodókat üldözte, bántalmazta és tovább is réme volt a falunak. Kasza Ferenc jómódu gazda, a szomszédja is terhelően vallott a lefolytatott vizsgálat során. Egyik nap Rusu Spiridion csikója behatolt Kasza kertjébe s a konyhakerti növényekben nagy kárt tett. Kasza, szokás szerint „megzalogolta” Rusut olyképpen, hogy levette a csikó nyakáról a láncot és ennek felmutatásával akarta igazolni az előjáróság előtt, hogy Rusu csikója kertjében járt és az ottlévő kárt az okozta. Mikor ez megtörtént, át-szólt Rusuhoz, hogy vezesse el a csikót. Rusu, mikor meglátta, hogy a csikó nyakáról hiányzik a lánc, jogcímet kapott arra, hogy bosszút álljon Kasza szomszédján. Aurél nevű 13 éves fiával átruhant Kasza lakásába és az éppen borotválkozó Kaszát felelősségrevonta eljárásért. Aztán fiával együtt hicskát rántott és úgy összeszurkálták Kaszát, hogy vérbefagyva, eszméletlenül került el a szobában. Közben az asszony fellármázta a lakosságot, orvost hozattak, aki megállapította, hogy a megvadult erdőőr és fia tizenhét késszurást ejtett a gyanútlanul megtámadott emberen. Sür-gősen kórházba szállították. Kaszának hat gyermeke van. Rusut a csendőrség letartóztatta és csak ez mentette meg a feldühödött lakosság bántalmazásától. — A casini medence fölött a napokban elvonult hatalmas vihar alkalmával villámcsapás érte Veres Lajos imperi gazda csü-rét, amely azonnal tüzet fogott. A szeles időben a tűz csakhamar átterjedt özv. Balázs Sándorné csü-rere is és azt is elhamvasztotta. A kár száz-huszezer lei. — Csütörtökön volt hosszú idő óta az első nap, amikor nem esett az eső és ha hű-dosva is, de sütött a napfény. A gazdák remélik, hogy a derült idő tartós lesz és megindulhat az elkésett mezei munka. A hőmérséklet ma, az első „fagyos szetnek” napján napközben 15 C-ra emel-kedett. — Hevesy Miklós szintársulata hétfőn, 13-án megkezdte a Vigadóban előadásait. Műsoron szerepel: Jézusfaragó ember, A rossz asszony, Julia, stb.

SZINHÁZ-MŰVÉSZET

Asszonyok

— A Thalia szintársulat nagyszerű vigjátékának bemutatója —

Kétségtelen, hogy az utóbbi évek legsikerültebb modern társadalmi szatírája Clara Booth vigjátéka. Az volna akkor is, ha az ujszerűség hajszolása a bravurokodó beállítás kedvéért nem számúzte volna a színpadon a férfiszereplőt. A férfiszereplők mellőzésének problémáját azonban olyan könnyedén, olyan ötletesen sikerült megoldania, hogy ez egyáltalán nem tűnik erőltetettnek s pillanatig sem hat zavarólag. Harminckét nő zsigong, sir, kacag, intrikál, pletykálgat, mérget fecskendez egymás felé a színpadon, a nagyvárosi „disznók” üres ostoba, léha életét élve. A szatíra csillogó szellemességével gunyolódik velük Clara Booth, akit magát is fel vél-tünk ismerni a színpadon egy irónó szerepében; ez az irónó mely megvetéssel, sőt undorral fordul el tőle a Liábrándító társaságot, hogy az-tán megírja, cemmirekelő, mihaszna életüket. De Clara Booth maga is nő és minden gunyoló-dó szatírán túl egy asszonyi lélek melegségével és szeretetével fordul azok felé, akikben a tiszta asszony s az anyaság örök és szent érzése él. Vannak megindítóan szép pillanatai könnyesen tiszta percei ennek a vigjátéknak, amelyben vé-szül is minden züllöttség és romlottság, min-de léhaságon és intrikán felülemelkedik az igaz asszony, a családjára tisztasága, amely me-leg fénykévet sugároz az asszonyok útjára...

A vigjáték tulajdonképpen apró epizódokból tevődik össze s ha egészben véve nem is egyéges a színpadi műfaj, az egyes jelenetek, illetve képek már magukban véve is kész egyfelvonásos vigjátékként hatnak és mindvégig feszültségben tartják az érdeklődést.

A szintársulat női tagjai nagy igyekezettel és sok tehetséggel járultak hozzá a mindenképpen fővárosi színvonalú előadáshoz. A leghőbb leg-tisztább jelenetért mégis Pényes Alizt illeti leg-csodálatos elismerés, aki egy telefon-jelenetben, amikor az anyaság boldogító öröme sirva kacag fel benne, önmagát mulja felül. Olyan magával ragadóan észinte, hogy egy percre talán a leg-tisztább művészi élményt jelent.

A vigjáték leghálásabb szerepe Solymosán Magdának jutott: a halás szerepért nem is maradt adós és színes egyénisége elhűvőt rossza-sággal üde humorral szikrázott, gyújtott és va-lósággal magával sodorta, lendületet adott az egész színpadi játéknak. A főszerepet tulajdon-képpen Erényi Böske játszotta; illuziót keltően szép volt, ezuttal azonban, mintha fáradtabb és színtelenebb lett volna, mint máskor. Sándor Stefik játéka egy ösztönösen tehetséges színész-nő alakítása; színes játékkészség nyilatkozik meg minden szavában, minden mozdulatában. Har-math Jolán pazar humoru alakítása mellett Porti Mimi szimpatikus figurája, Benes Ilona komoly anya-szerepe, Ürmössy Magda divat-lappól kivágott mondain alakja, Vojticky Elvira pletykálgató, csicsérgő manikűröskisasszonya

Metaxa György. A kiváló eddigi osztrák tenisz-játékos, nagymértékben megerősödött a német Davis Cup csapat.

Czoppán Flori derűs alakítása jut még hirtelen eszünkbe, de a többiek is — nem utolsó sorban a gyermekszerepet alakító stúdiós növendék, Schuller Ibolya, aki komoly tehetségnek ígérke-zik és őszinte drámai hangjával kellemes fel-tűnést kelt a színpadon — minden dicsőretet megérdemelnek.

A rendezés és diszletezés illuziót-keltő és hatásos volt.

HETI MŰSOR:

Péntek este 9 órákor: **Asszonyok.**
Szombat délután 3 órákor: **Jézusfaragó em-ber** (Nyirő József havasi színjátékának első olcsó helyáru előadása).
Szombaton délután 6 órákor: **Asszonyok** (Rendes helyárukkal).
Szombat este 9 órákor román előadás.
Vasárnap délután 3 órákor: **Kék nefelejcs** (Először olcsó helyárukkal).
Vasárnap délután 6 órákor: **Julia.** (Rendes helyárukkal).
Vasárnap este 9 órákor: **Asszonyok.** (Rendes helyárukkal).
Hétfő délután 5 órákor: **Sybill.** (Olcsó helyárukkal).
Hétfő este 9 órákor: **Roninok kincse.** (Kállay Miklós világhírű japán tárgyú színműve, zenével. Vársárhelyi Ziegler Emil eredeti japán stíliú dísz-leteivel, ragyogó új kosztümökkel. Rendező: Szabados Árpád. Vezényel: Schreiber Áajos. Főszereplők: Fényes Alice, Mária Éva, Pál Magda, Báza Éva, Vojticky Elvira, Nagy István, Tóth Elek, Tompa Sándor, Mészáros Béla, Jenei János, Deésy Jenő, Réthelyi Ödön, Lantos Béla, Fülöp Sándor, Csóka József, Szabados Árpád, Csengeri Alaiár, Ürmössy Géza, Dancsó György, Perényi János, Gulácsy János, stb., stb.)
Kedd délután 5 órákor: **Háry János.** (Először. Olcsó helyárukkal).
Kedd este 9 órákor: **Roninok kincse.** (Másod-szor).
Szerda délután 5 órákor: **A cigány.** (Olcsó helyárukkal).
Szerda este 9 órákor: **Sonja.** (Harmath Imre és Buday Dénes grandiózus orosz tárgyú nagyope-rettje 15 képben. Rendező: Gróf László. Főszereplők: Solymosán Magda, Sándor Stefi, Vojticky Elvira, Báza Éva, Topán Lulu, Jenei János, Tompa Sándor, Fülöp Sándor, Csóka József, Réthelyi Ödön, Homm Pál, stb., stb. 250 új toa-lett, 15 új díszlet. Az utóbbi esztendő leggazda-gabb kiállítású nagyoperettje.)

— A műsorban feltüntetett összes előadások-ra jegyek elővételben már válthatók a színház elővételi pénztáránál naponta délelőtti 11—1 és délután 4—6-ig.

— **Szombati előadások.** Szombaton csak dé-lután lesz előadás a színházban, délután 3 és 6 órákor. Délután 3 órákor Nyirő József gyönyörű havasi színjátékának, a Jézusfaragó embernek lesz olcsó helyáru előadása, míg délután 6 órákor a nagyszerű Asszonyok lesz műsoron rendes helyárukkal. Este román előadás van a színház-ban.

— **Vasárnapi előadások.** Vasárnap három előadást tart a színház. Délután 3 órákor olcsó helyárukkal Jenei János és dr. Szöcs Ervin ope-rett újonsága, a Kék nefelejcs kerül színre elő-ször délutáni olcsó helyáru előadásban, teljesen a premier szereposztásában, délután 6 órákor rendes helyárukkal a nagyszerű Julia operett, míg este 9 órákor szintén rendes helyárukkal az Asszonyok vigjátékának lesz negyedik nagyszerű előadása.

— **A Roninok kincse.** Bemutató előadás hét-főn este. Kállay Miklósnak nagyszerű japán tár-gyú színműve a Roninok kincse lesz az idei év egyik legkomolyabb művészi sikere. A budapesti Nemzeti Színház legnagyobb sikere volt az utóbbi években az a ragyogó, izgalmas, monumentális darab, amely a japán lélek különöségeit és a ja-pán társadalmi ismeretlen arcúlatát tükrözi vissza. A Roninok kincset a színház fantasztikus áldozatokkal hozza ki. Vagyontörő új kosztümök tömege, pazar japán stíliú díszletek készülték a darabhoz hatalmas személyzet vesz részt az elő-adásban és az egész cselekményt eredeti japán zene festi a's. A Roninok kincse oradeai bemu-tatója hétfőn este 9 órákor lesz, második előadá-sa kedden este 9 órákor. Jegyek mindkét előadá-sra már válthatók a színház elővételi pénztáránál.

— **Sybill.** Hétfőn délután 5 órákor olcsó helyárukkal kerül színre

RADIO

VASARNAP, MAJUS 15.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 9.55 Istentisztelet közvetítése. 11.45 A Jovica-zene- kar hangversenyének közvetítése. Utána: Hírek. Majd: Felolvasás. 13.25 A Dinicu-zenekar hang- versenye. 15.05 Vidám műsor. 19.15 Katonazene. 20.15 A Rádiózenekar hangversenyének közveti- tése. Narjua énekes közreműködésével. 23 Hang- játék. 23 Gramofonlemez. Majd hírek közveti- tése külföldre németül és franciául. Utána: Köz- lemények.

Budapest I. 10.30 Hírek. 11—11.55 Református Istentisztelet. Prédikál: Szabó Imre. 12—13.15 Egyházi ének és szentbeszéd a Jézus Szive-temp- lomból. A szentbeszédet P. Varga László S. J. mondja. 13.20 Pontos időjelzés. 13.30 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 14.05 A Közegészség- ügyi Intézet közleménye. 15 Lemezek. 16 Gazdák- nak. 16.45 Eneklő ifjúság. 18 „Szent István kerek- asztala”. Előadás. 18.30 Cigányzene. 19.50 „Helyes magyarság”. 19.55 Zongoraszmok. 20.30 A ma- gyar válogatott és az angol Wolverhampton Wanderers labdarugócsapat mérkőzése. 21.20 „Li- li”. Színmű. 23.20 Hírek. 23.45 A rádió szalonze- nekara. 1.05 Hírek külföldi magyarok számára.

HÉTFŐ, MAJUS 16.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, viz- állásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonle- mezek. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19.15 Gramofonlemez. 20.30 Szórakoztató zene. 22.10 Stefanescu-Goanga Péter énekel. 22.45 Ven- déglői zene. 23 Szórakoztató zene. 23.45 Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Majd: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Énekegyüttes. 13.45 Hírek. 14 Szalonzene. 14.20 Pontos időjelzés. 15.35 Hírek. 16 Arfolyamhírek. 17.15 Diákfelőra. 17.45 Pontos időjelzés. 18 A Szegedi Ipari Vásártól előadás. 18.10 Filmrészle- tek. 18.35 „Helyes magyarság”. 19 „Orszagszerve- zés háboru esete”. Előadás. 19.30 Magyar nóták. 20.30 „Az ezeréves szomszéd”. Előadás. 21.10 A Filharmoniai Társaság rendkívüli hangver- senyének közvetítése. 22.05 Hírek. 23.20 Időjárásje- lentés. Majd: Szalonötös. 24 Hírek angol és fran- cia nyelven. 24.10 Jazz 1.05 Hírek külföldre.

KEDD, MAJUS 17.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, viz- állásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonle- mezek. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19.15 Szórakoztató zene. 20.45 Chebab Nadija zongorázik. 21.15 Hangképek gramofonlemezekkel. 22 Zenés hangképek. 22.45 Vendéglői zene. 23 Szó- rakoztató zene. 23.45—24 Hírek külföldre németül és franciául.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Balalajka-zene. 14.30 Pósta-zenekar. 17.10 Asszo- nyok tanácsadója”. 18 Cigányzene. 18.45 „Két börtön”. Előadás. 19.15 A Magyar Ruggyantagyrú Dalkör és a Magyarországi Építőipari Munkások Országos Szövetsége budapesti dalárdája. 19.55 „Helyes magyarság”. 20 A rádió néprajzi lemez- felvételeiről. 20.35 A rádió szalonzenekara. 21 Ze- nés énekes egyfelvonások. 21.50 Hírek. 22.15 A Zsuzsanna-zenekar. 23 Időjárásjelentés. Majd: Fran- ciányelvű előadás. 24 Hírek angol és francia nyel- ven. 24.10 Tánclémez. 1.05 Hírek külföldre.

SZERDA, MAJUS 18.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, viz- állásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonle- mezek. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19.15 Zenetörténeti csevegés hangpéldákkal. 20.15 Tiron Sylvia és Stefanescu G. éneke. 21.15 Strauss Richard gramofonlemez. 22.05 Tarka lemezek. 22.45 Vendéglői zene. 23 Szórakoztató zene. 23.45 —24 Hírek külföldre németül és franciául. Majd: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Az 1. honvédegyezred zenekara. 14.30 Cigány- zene. 17.15 Diákfelőra. 18 Zongoraszmok. 18.30 „A szabadidő felhasználása külföldön és nálunk”. Előadás. 19 Lemezek. 19.20 „Helyes magyarság”. 19.50 „Író és politikus a londoni kávéházban”. Felolvasás. 20.30 Az Operaház előadásának közve- titése: Rózsavag. 21.40 Kültügyi negyedóra. 23 Hírek. 24.15 Hírek angol és francia nyelven. 24.25 Jazz. 1.05 Hírek külföldi magyarok számára.

CSÜTÖRTÖK, MAJUS 19.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, viz- állásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonle- mezek. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19 Tánclémez. 20.15 Csak Radio Romania; Ro- mán zene gramofonlemezeken. Csak Bucuresti: Goepfart: G-moll zongorahármas. 20.40 A két ál- lomás együtt: felolvasás. 21 Szimfonikus hang- verseny. Majd: Felolvasás. Utána: A szimfonikus hangverseny folytatása. 22.45 Gramofonlemez. 23.45—24 Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Zongora és énekszámok. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Lemezek. 15.35 Hírek. 16 Arfolyamhírek. 17.15 A háztartásról. Előadás. 17.45 Pontos időjelzés. 18 „Angol tréfák”. Csevegés. 18.30 „Ismeretlen vagy elfelejtett régi magyar ze- neművek”. 19.45 Gazdáknek. 20 Nótás énekek. 20.55 „Helyes magyarság”. 21 „A Jézusfaragó em- ber”. Havasi színjáték. 22.30 Hírek. 22.55 A rádió szalonzenekara. 23.15 Németnyelvű felolvasás. 24 Hírek német és olasz nyelven. 24.10 A 2. honvéd- gyalogezred zenekara. 1.05 Hírek külföldre.

PÉNTEK, MAJUS 20.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, viz-

Báile Episcopostibe érvényes kedvezményes kád- és tükörfürdőjegyek kiadó- hivatalunkban kapható.

állásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonle- mezek. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 20 Csak Radio Romania: Gramofonlemez. Csak Radio Bucuresti: Schumann: F-dúr vonósnygyes. 20.35 Opera közvetítése az Operaházból. 23.20 Gramofonlemez. 23.45—24 Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Majd: Közle- mények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Cigányzene. 14.30 A rádió szalonzenekara. 17.15

Háromhetes gyógykura

Budapesten,

a hatalmas fürdővárosban

Ingeny vizum. 50% kedvezmény a magyar vasutakon. Lakás és teljes ellátás luxus szállodákban. Kiszolgálás. Orvosi felügyelet. Kedvezmények minden téren.

A fizetéseket leiben lehet eszközölni az

EUROPA

román nemzeti utazási és turisztikai szer- vezet minden ügynökségénél. Oradeán a DACIA bankban, Str. Reg. Ferdinand 9.

Diákfelőra. 18 „Az ifjúsági munkatáborok”. Elő- adás. 18.25 Zongoraszmok. 18.55 „Helyes ma- gyarság”. 19 Sport. 19.10 Cigányzene. 19.45 Közve- tités a posta rádió-tanácsadó irodájából. 20.30 Az Operaház előadásának közvetítése: „Don Juan”. 22.05 Hírek. 24 Hírek angol és francia nyelven. 24.10 Időjárásjelentés. Majd: Jazz. 1.05 Hírek.

SZOMBAT, MAJUS 21.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, viz- állásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonle- mezek. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. A Románia örsége szervezet órája. 19.17 Katona- zene. 20.30 Lemezek. 21.15 Táncczene. 22.45 Ven- déglői zene. 23.45 Hírek közvetítése külföldre né- metül és franciául.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Ének és hegedűszámok. 14.30 Hanglemez. 17.15 Zoltán meséi. 18 Mit üzen a rádió? 18.30 A rádió szalonzenekara. 19 „A firenzei dóm tetéjén”. Párbeszéd előadás. 19.30 „Bihari János est”. 20.25 „Helyes magyarság”. 20.30 „Magyar táj ma- gyar szemmel”. Előadás. 21 Budapesti Hangver- senyzenekar. 22.30 Hírek. 22.55 Jazz. 24 Hírek né- met és olasz nyelven. 24.10 Cigányzene. 1.05 Hírek

Apcáthiedetések

Egy szó ára 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. „Cim a kiadóban” további 10 lei. Allástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény. — A legkisebb hirdetés díja 30 lei. — Az első szót minden esetben vastag betűvel szedni a nyomda.

Adás-vétel

Veszek
aranyat, ezüstöt, bril- liánsot. Herbst ékszer- áruház, Oradea, Bulev. Regele Ferdinand 3.

Eladó
kis jégsekrény, külföl- di gyártmány. Oradea, Str. Tache Jonescu 15., Házmeztérné.

Keresek
megvételre használt, de jókarban lévő nagyobb parza szőnyeg és 8-10 méter jó erős spárza futó szőnyeg. Lam- mel, Oradea Str. Tache Jonescu 41. szám.

Szabó
ollók, vasalópárnák és ujjafa eladók. Oradea, Bodnár. Tache Jonescu 45. szám.

1 nagy
szárnyasajto tokkal együtt eladó. Oradea, Str. Nicolae Zsiga 50.

Jókarbam
levő leányka sötétkék tavaszi kabát eladó. — Oradea, Str. Vlahuta 34

Eladó
cipőgyári felszerelések, üvegfalak, stélázsik, asztalok, húzó villany- lámpák, transzmissziók, különböző nagyságu szij tartások. Megtekinthe- tők volt „Derby” épület 3-ik emelet. Oradea, Str. Avram Jancu 6.

Redőny
és portál eladó. Megte- kinthető Oradea. Piata Regina Maria 3. II. em a délutáni órákban.

Lakás
Két 1 szobás konyha lakás kiadó olcsón. Oradea, Strada Franceze 18.

3 szoba,
fürdő- és előszobás la- kás kiadó azonnal. — Oradea, Str. Petőfi 22.

Eladó
Oradea, Str. Petru Ra- res 12. sz. telek házzal vagy ház nélkül. — Ugyanott egy szoba konyha kiadó.

2 szoba
fürdőszobás lakás ju- nius 1-re kiadó. Ora- dea, Str. Nicolae Jorga No 8-a.

2 szoba
konyha, mellékhelyiség azonnal kiadó. Oradea, Parcul Alba-Iulia 6.

Nagy
pincehelyiség kiadó. — Oradea, Str. Alexandru 13. szám.

3 vagy 2 szobás lakás
complett kiadó azonnal Oradea, Str. Principele Mihai 6.

Egy
és kétszobás lakás ki- adó. Cim: Oradea, Str. Codrilor 11. szám.

Mindenes leányt
felveszek. Oradea, Str. Pasteur 45., Blaha Ist- vánné.

Fűszerüzlet
berendezéssel azonnal kiadó. Oradea, Strada Averescu 37. szám.

Egy
utcai szoba, konyha, spájz kiadó. Oradea, N. Zsiga 50. szám.

Magánház
uj, 2 szobás, fürdőszo- bával, kerttel, villany és vízszolgáltatással, csatornázva, eladó. — Oradea, Str. Bălcescu 23-a.

Egy
szépen butorozott kü- lönbjeáratu szoba a Carmen Sylva park mellett kiadó. Ertekez- hetni: Oradea, Piața Creangă 5. délután 2—4-ig.

Kiadó
ujjonnan épült modern egyszobás fürdőszobás komfortos lakás június 1-re. Ugyanott használt fedőserép, ajtó, ablak eladó. Oradea, Str. Ge- neral Holban 22.

2 szobás
utcai lakás azonnal ki- adó. Oradea, Str. Petru Rares No. 7. Ertekezni: Str. Negruzzi 18.

Különféle

Figyelem!
elismert órajavitó szak- üzlet. Oradea, Bul. Regele Ferdinand No. 8 Aranyat, ezüstöt és ék- szertárgyakat veszek és becserelek. Tarján óra- és ékszerész.

LEGUJABB

Az új közigazgatási törvény

(Tudósításunk folytatása az első oldalról).

26. szakasz. A választott tanácsosok megbízásának ideje hat év. A jogszabályok a viselt tisztség megszűnésével véget ér.

A további szakaszok az 52-ik szakaszig

a községi tanácsok megalakulásáról, hatásköréről, működésének módjáról, a községi szabályzatokról és a szabályellenességek megtorlásáról szólnak.

Hét tartományra oszlik az ország

A tartományok beosztása

Legfontosabb a törvényben az 52-ik szakasz, amely az országot hét provinciára osztja fel.

Első tartomány: Craiova székhellyel, a következő megyékkel: Arges, Dolj, Fagaras, Muscel, Olt, Romanatzi, Tarnavamare, Valcea, Sibiu, Telorman.

Második provincia székhelye Bucuresti; Braila, Caliacra, Constanta, Durostor, Jalomita, Ilfov, Tulcea, Vlasca megyékkel.

Harmadik tartomány Chisinau székhellyel; Cetatea-Alba, Covurlui, Falcu, Ismail, Lapusna, Orhei, Tecuci, Tighina, Tutova, Vaslui megyékkel.

Negyedik tartomány: Iasi székhellyel; Baia, Balti, Botosani, Cernauti, Câmpulung, Dorohoi, Hotin, Iasi, Radauti, Roman, Soroca, Storojineti, Suceava megyékkel.

Az ötödik provincia Brasov székhellyel: Bacau, Brasov, Buzac, Ciuc, Dâmbovita, Neamt, Odorheiu, Prahova, Putna, Ramnicu-Sarat, Treiscaune megyékkel.

Hatodik, Cluj székhellyel: Alba, Bihor, Cluj, Maramures, Mures, Nasaud, Satumare, Salaj, Somes, Tarnavamica, Turda megyékkel.

A hetedik provincia Timisoara székhellyel: Arad, Caras, Gorj, Hunedoara, Mehedinți, Severin, Timis-Torontal megyékkel.

A következő szakaszok a provincia szervezetéről szólnak. A provincia élén a kormány-

zó áll, akit minisztertanácsi jegyzőkönyv alapján a király nevez ki. A kormányzó rangja és fizetése az alminiszterével egyenlő. A kormányzó nem foglalhat el más közhivatalt, nem folytathat szabad foglalkozást, nem lehet vállalatok igazgatósági tagja, nem lehet kereskedő, bérlő, vállalkozó, parlamentár se lehet. Legalább 40 évesnek és egyetemi oklevéllel rendelkezőnek kell lennie.

A törvény hosszan foglalkozik a kormányzó hatáskörével.

A KÖZSÉGI TANÁCSOK VÁLASZTÁSA. A VÁLASZTÓJOGOSULTAK.

A 123-ik szakasz szerint a községi tanácsok választói a község tagjai, nemre való tekintet nélkül, akik:

1. Román állampolgárok.
2. Betöltötték 30-ik életévüket.
3. Ténylegesen gyakorolják a következő foglalkozások egyikét: a) földművelés és fizikai munka, b) ipar és kereskedelem, c) értelmiségi foglalkozások.
4. A választási törvényben előírt méltatlansági, vagy alkalmatlansági esetek egyike sem alkalmazható rá.
5. Aki legalább egy évig fizette a község adóit. Férjes asszonyoknál férjeik adófizetése az irányadó.

A községi tanácsok rendes és rendkívüli ülészsaka

Kisebbségi nyelvhasználat felsőbb jóváhagyással

A 125. szakasz szerint választhatók mindazok, akiknek községi tanácsválasztói joguk van. Nem választhatók azonban: szerzetesek, papok és tanítók, közhivatalnokok, tényleges katonák, falusi községekben az italmérési engedélyesek, fürdő- és üdülőhelyeken választhatók az ottani ingatlanulajdonosok, akkor is, ha nincsenek beírva az illető választási listákba.

A 32. szakasz szerint a községi tanács rendes és rendkívüli ülészsakra ül össze. Rendes ülészsak kétszer van egy évben és pedig február 15-iki kezdettel és október 15-iki kezdettel. Rendkívüli ülést tart a községi tanács, ha ennek szüksége mutatkozik. A rendes ülészsak tartama nem lehet több öt napnál, a rendkívüli ülészsaké három napnál. Az ülészsak meghosszabbítását a kormányzó engedélyezi.

A 40. szakasz szerint azokban a községekben, ahol a lakosság többsége kisebbségi népi eredetű, megengedhető a felsőbb szerv jóváhagyásával, hogy a tanács kisebbségi eredetű tagjai a tanácsban álláspontjukat anyanyelvükön fejtssék ki. Ez esetben a beszédet azonnal le kell fordítani román nyelvre.

A 41. szakasz értelmében a községi tanács tagság ingyenes és kötelező; az ülészsak idejében a tanácsosok napidíjat kapnak, amelyet

a törvény végrehajtási utasítása állapít meg.

A törvény további részét jövő számunkban ismertetjük

Főtisztelendő Plébánia Hivatal

Tisztelettel értesitem az összes Főtisztelendő plébánia hivatalokat és más egyházi intézményeket, hogy férjem halála után nagymultu építési irodájának vezetését sajátmagam vettem át és azt férjem általánosan ismert, becsületes munka szellemében kipróbált szakembereimmel és tökéletes szakmai felszereléssel irányítom. Továbbra is elvállalok és végrehajtok mindenféle szakmába vágó munkát, ha templomot, lekolát vagy más egyházi épületet kell építeni, átalakítani, tartozni. Megkeresésre, saját költségemen szakemberem a helyszínre utazik. További részleges pártfogást kér

ÖZV. BALINT DANIELNÉ

Oradea, Vasile Conta 20.

SPORT

Rapid FC-Victoria 3:0 (0:0)

Az első csoport sorsdöntő mérkőzése

Clujról jelentik: Több, mint 3 ezer néző jelenlétében, Chicin vezetése mellett játszották le az NB nagy izgalmossal várt I. csoport döntő mérkőzését. A Rapid gyengén játszott, de könnyen győzött a szünet után teljesen visszacsett Victoriával szemben.

Szünetig váltakozó játék folyik, a Rapid 4 szögletet ér el, viszont Pop III. nagy lövését a kapufa menti. A második féldőben mintha kicserélték volna a Victoriát, nem is látszik a pályán. A Rapid nagy lendülettel támad és Barátky „mesterhármasa” eldönti a mérkőzés sorsát.

A Rapid és a mezőny legjobbja Vintila. Mellette Rosinariu és Negru vált ki. A Victoriából csak Felecan I. érdemel dicsőretet.

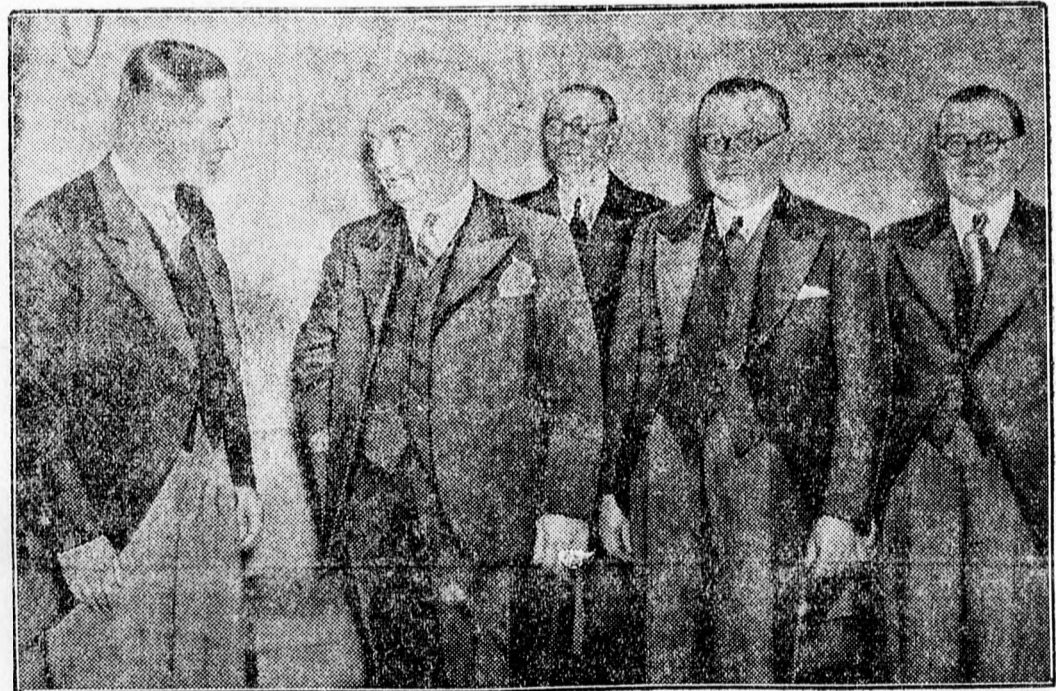
Győzelme folytán a Rapid máris biztos csoportelsőnek látszik. Egy mérkőzése van hátra a Dacia Unirea ellen Bucurestiben s ha ott győz (ez pedig biztosra vehető), úgy jobb gólrányával megelőzi az AMEFA-t.

Az első csoport állása most így fest:

1. AMEFA	18	12	2	4	48:25	26
2. FC Rapid	17	11	2	4	38:16	24
3. Victoria	18	10	3	5	40:25	23
4. Phoenix	17	9	2	6	30:27	20
5. Chinezul	17	8	2	7	53:36	18
6. Unirea Tricolor	17	6	6	5	32:34	16
7. CAO	17	5	4	8	23:32	14
8. Jiul	18	4	4	10	22:45	12
9. Dacia Unirea	17	4	2	11	21:45	10
10. Olimpia	18	2	5	11	13:39	9

Lejátszatlan: Phoenix—Unirea Tricolor, CAO—Chinezul, FC Rapid—Dacia Unirea.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5.

A lett külügyminiszter látogatása Stockholmban. Dr Wilhelm Munters lett külügyminiszter (képünk baloldalán) a napokban Stockholmban folytatott tárgyalásokat a svéd kormánnyal. A lett külügyminiszter mellett a svéd miniszterelnök, Albin Hanson áll.